O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Куч — адолатда

Адолат

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2005 йил 8 апрель

№ 13-14 (509-510)

ГАЗЕТА ҲАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Иккинчи жаҳон урушидаги Ғалабанинг 60 йиллиги нишонланиши муносабати билан 1941-1945 йиллардаги уруш қатнашчилари ва ногиронларини мукофотлаш тўғрисида

Иккинчи жаҳон урушидаги Ғалабанинг 60 йиллиги муносабати билан уруш қатнашчилари ва ногиронларининг жасорати ва фидойилигига чуқур ҳурмат ва эҳтиром рамзи сифатида:

1. Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронлари "1941-1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг 60 йиллиги" юбилей медали билан мукофотлансин.
2. Мазкур Фармоннинг 1-бандида кўрсатилган шахсларга 20000 (йигирма минг) сўм миқдорида бир марталик пул мукофоти белгилансин.
3. "1941-1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг 60 йиллиги" юбилей медали ва пул мукофотини топшириш маросимини Ўзбекистон Республикаси Президенти номидан Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири, Миллий хавфсизлик хизмати раиси, ички ишлар вазири, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимлари маҳаллий ҳарбий бошқарув органлари, уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашлари вакиллари иштирокида тантанали равишда ўтказсин.
4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси икки ҳафта муддатда юбилей медалларини топшириш ва пул мукофотларини тўлаш тартибини белгиласин, юбилей медаллари ва уларнинг гувоҳномаларини белгиланган тартибда тайёрлашни таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ
Тошкент шаҳри, 2005 йил 6 апрель

"Ғалла — 2005"

КЎКЛАМ ҚУВОНЧИ

Гўзал табиатни яшнатиб турган ям-яшил далаларга боққан кишининг бугун кўзи яйрайди. Айниқса, ғалла экилган майдонлардаги майсаларнинг енгил тебраниб, мавжланиши кўнгилларга кўтаринкилик бағишлайди. Дилларга сурур бахш этувчи бу гўзал манзарани кузатиб, эртага ризқ-рўзимиз манбаига айланишини, яшил майсалар униб ўсиб, тўлиқ бошоқлар сарғайиб шаббодада тебранишини кўз олдингизга келтирасиз. Кўклам ўзгача файзу тароват олиб келган, дилтабар табиат бор гўзаллиги билан намоён этаётган шу кунларда пойтахт яқинидаги Оққўрғон туманидаги Султон Сегизбоев номли ширкат хўжалиги аъзолари ҳам дилларига яхши ниятларни жо айлаб, дала юмушларини муваффақиятли олиб бормоқдалар.

Суратда: ширкат хўжалигининг ғаллачилик бўйича ҳосилоти Баҳодир Мўминов пудратчи Одил Ғаюпов ва бешинчи бўлим бошлиғи Неъмат Алихонов билан.

— Ширкат хўжалигимиз туманимизда кўзга кўринган жамоаларнинг бири, — дейди бу ерда кўп йиллардан буён бош ҳосилот бўлиб ишлаб келаётган Раҳмат ака Мирзақулов биз билан суҳбатда. — Деҳқонларимиз фидойи, меҳнаткаш. Шунинг учун ҳам ўтган хўжалик йилидаги фаолиятимиз самарали бўлди. Қатор соҳалар бўйича режаларни ортиғи билан бажардик. Мўл ғалла ва пахта хирмони бунёд этдик. Эндиликда бу йилги ҳосилга пухта замин яратяпмиз. Чигит экишни уюшқоқлик билан олиб боряпмиз. Шу билан биргаликда ғаллазорлардан ҳар йилгидек юқори ҳосил етиштириш учун барча зарур чораларни кўраяпмиз.

Дарҳақиқат, бугунги ҳаракат эртанги баракат, деб бежиз айтилмаган. Бунга ширкат хўжалиги ғаллакорлари ўз фаолиятлари давомида кўп бор гувоҳ бўлишган.

Сардор ҲАСАНОВ

АНЪАНАВИЙ ДЎСТЛИК ВА ЯНГИ АСОСДАГИ ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 4-6 апрель кунлари давлат ташрифи билан Ҳиндистон Республикасида бўлди.

Давлатимиз раҳбари сафар олдидан журналистларга берган интервьюсида Ўзбекистон халқига Ҳиндистон ҳақида батафсил сўзлаб беришга зарурат йўқлигини таъкидлади. Бой тарих ва маданиятга эга бу мамлакатни кўпчилигимиз яхши биламиз. Лекин бугунги кун нуқтаи назаридан қаралганда, ҳозирги Ҳиндистон ҳақида кўп яхши фикрлар айтиш мумкин. Мамлакат саноат ишлаб чиқариши, жалб қилинаётган хориж сармояси ҳажми жиҳатидан дунёдаги дастлабки ўнликка киради. Ядровий технологиялар ва коинотни забт этиш борасида ҳам энг илғор мамлакатлар сафида туради. Жаҳонда ахборот технологиялари йўналишида фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг ярмидан ортиғи Ҳиндистон ҳиссасига тўғри келади.

Дунёдаги энг кўп суғориладиган экин майдонига эга Ҳиндистон қишлоқ хўжалиги соҳасидаги кўп асрлик анъаналари, замонавий ирригация технологияларининг ишга солиниши туфайли бир миллиарддан зиёд аҳолининг эҳтиёжини қондирибгина қолмай, катта миқдорда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини экспорт ҳам қилади. Қулай сармоявий муҳит ва улкан бозор дунёнинг донгдор корпорацияларининг бу мамлакатга қизиқишини тобора оширмоқда. Биргина автомобилсозлик соҳасини олсак, Ford, Suzuki, Hyundai каби кўплаб машҳур компаниялар ўз маҳсулотини Ҳиндистонда ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйган.

Сўнгги йилларда ялпи ички маҳсулотда хусусий секторнинг улуши 75 фоиздан ошгани, ўртаҳол аҳоли сони кўпаяётгани (ҳозир 400 миллиондан зиёд) мамлакат иқтисодиёти замонавий бозор талаблари асосида ривожланаётганидан далолатдир. Умуман, иқтисодий ўсиш суръати борасида Ҳиндистон дунёда энг юқори поғоналардан бирида туради.

Президент Ислом Каримов Деҳлидаги расмий кутиб олиш маросимидан сўнг матбуот учун берган баёнотида Ҳиндистоннинг юксак салоҳияти ва катта нуфузига алоҳида тўхталди. Ўзбекистон бу мамлакат билан муносабатларни қадрлашини таъкидлади. Ташрифдан кўзланган мақсад эса дўстона алоқаларни янада кенгайтириш, фойдаланилмаётган имкониятларни ишга солиш юзасидан фикр алмашиш эди. Шундай бўлди ҳам.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Ҳиндистон Президенти Абдул Қалам ва Бош вазир Манмоҳан Сингх билан учрашувларида икки томонлама муносабатларни ривожлантириш бўйича атрофлича фикр алмашди. Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўзаро манфаатли ҳамкорликни, айниқса, савдо-иқтисодий ва ижтимоий-маданий соҳалардаги алоқаларни янги поғонага кўтариши учун катта салоҳият ва имкониятга эга, бунга интилиш икки томонда ҳам кучли. Икки мамлакатнинг халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик масалаларга нисбатан қарашлари муштарак. Бу амалий ҳамкорликни ривожлантириш учун муҳим сиёсий асосдир.

Ислом Каримов Ҳиндистон вице-президенти Бхайрон Сингх Шекхават билан учрашувда парламентлараро алоқаларни ривожлантириш, муносабатларнинг ҳуқуқий пойдеворини мустаҳкамлаш масалаларини муҳокама қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ҳиндистон ташқи ишлар вазири Натвар Сингх, мудофаа вазири Пранаб Мукержи, савдо ва саноат вазири Камал Нат билан ўзаро ҳамкорликнинг долзарб масалалари, шунингдек, минтақавий ва халқаро муаммолар юзасидан фикр алмашди.

Музокараларнинг амалий натижаси ташриф давомида имзоланган 13 ҳужжатда ўз ифодасини топди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, таълим ва маданият соҳаларида ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро ҳужжатлар имзоланди. Мудофаа вазирликлари ўртасида ҳарбий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорлик тўғрисида битим, Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги билан Ҳиндистон давлат савдо корпорацияси ўртасида англашув меморандуми, "Ўзбектуризм" миллий компанияси билан Ҳиндистон сайёҳликни ривожлантириш корпорацияси ўртасида англашув протоколи, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси билан Ҳиндистон савдо-саноат палаталари федерацияси ҳамда Ҳиндистон экспорт ташкилотлари федерацияси ўртасида ҳамкорлик тўғрисида битимлар, Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан Ҳиндистон давлат банки ҳамда Ҳиндистон экспорт-импорт банки ўртасида ҳамкорлик меморандумлари, "Ўзсаноатмашимпекс" давлат акционерлик ташқи савдо компанияси билан Ҳиндистоннинг "Компетент" компаниялари гуруҳи ўртасида Савдо уйи ташкил этиш тўғрисида меморандум, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети билан Жавоҳарлаъл Неру университети ҳамда Тошкент давлат шарқшунослик институти билан Мирзо Ғолиб институти ўртасида англашув меморандумлари имзоланди.

Бу ҳужжатларнинг ўзиёқ музокаралар нечоғли кенг қамровда ўтганини кўрсатиб турибди. Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасида сармояларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоялаш, икки томонлама солиқдан қочиш тўғрисида битимлар илгари имзоланган. Энди эса кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка оид ҳукуматлараро битим ишбилармонларнинг бевосита алоқаларини янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Таълим соҳасининг юксак аҳамиятини инобатга олган ҳолда томонлар бу йўналишда ҳамкорлик дастурини ишлаб чиқди ва олий ўқув юртларининг алоқаларига кенг йўл очиб берди. Жавоҳарлаъл Неру университети ва Мирзо Ғолиб институтининг нуфузи Ҳиндистондан ташқарида ҳам юқори.

Маданият соҳасида 2005-2007 йилларга мўлжалланган дастур халқларимизни янада яқинлаштиришга хизмат қилади.

Мудофаа вазирликларининг ҳамкорлиги тўғрисидаги ҳужжат бугунги воқеълик нуқтаи назаридан қараганда ғоят долзарбдир. Юксак ҳарбий салоҳиятга эга Ҳиндистон билан бу борадаги алоқалар терроризмга қарши курашга доир ҳаракатларни мувофиқлаштиришда, ҳарбий ва ҳарбий-техникавий соҳаларда ўзаро тажриба ва ахборот алмашишда жуда муҳим ўрин тутади.

Президент Ислом Каримовнинг Ҳиндистон сафарига давлат ташрифи мақоми берилгани Ҳиндистон раҳбариятининг Ўзбекистон билан муносабатларни ривожлантиришга катта иштиёқидан далолатдир. Ташриф асносида иқтисодий соҳага оид еттита ҳужжат қабул қилингани унинг нечоғли самарадор бўлганини ва қандай улкан аҳамиятга эгалигини кўрсатади. Савдо-саноат палаталари, банклар, сайёҳлик компаниялари ўртасидаги муносабатларнинг расмийлаштирилгани савдо-иқтисодий алоқаларга янги суръат бахш этиши тайин. Ҳамкорликда ташкил этиладиган Савдо уйи ҳам шу мақсадга хизмат қилади.

Ўтган йили мамлакатларимиз ўртасидаги савдо ҳажми 160 миллион АҚШ долларини ташкил қилди. Ўзбекистонда Ҳиндистон сармояси иштирокида тузилган қирққа яқин қўшма корхона ҳамда Ҳиндистондаги 4 компаниянинг ваколатхонаси фаолият кўрсатмоқда. Деҳли музокараларида бу кўрсаткичларни ошириш, мавжуд имкониятларни тўла ишга солиш, Савдо-иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро қўшма комиссия фаолиятини такомиллаштириш масалалари кўриб чиқилди.

Ҳозирги кунда мамлакатимиз Ҳиндистонга асосан рангли металлар ва улардан ясалган буюмларни, айрим хизмат турларини, полиз маҳсулотларини, ипак ва кимёвий толаларни экспорт қилади. Импорт эса қоғоз ва картон, дори-дармон, ускуна, органик ва кимёвий бирикмалар каби маҳсулотлардан иборат. Бу рўйхатларни анча кенгайтириш мумкин. Самолётсозлик, нефт кимёси, ўғит, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, тери ва ёғочни қайта ишлаш сингари соҳаларда ҳамкорлик кўламини ошириш имкониятлари кўп. Юқори технологиялар, жумладан, ахборот технологиялари, шунингдек, тоғ-кон саноати борасидаги алоқаларни ҳам замон талабларига мос равишда ривожлантириш мумкин. Фан, таълим соҳаларидаги ҳамкорлик ҳам долзарб аҳамиятга молик. Тарих ва фалсафа бўйича қўшма илмий тадқиқотлар ўтказиш, маданият ва санъат намояндаларининг ўзаро алоқасини янада кенгайтириш мақсадга мувофиқдир.

Ҳиндистон товарлари ва хизматларининг Марказий Осиё бўйлаб ёйилиши учун Ўзбекистонда қулай шароит мавжуд. Ўзбекистон эса ўз ташқи савдосини ривожлантиришда ўндан ортиқ йирик ва икки юзга яқин кичик бандаргоҳи бўлган Ҳиндистоннинг коммуникацияларидан янада кенг фойдаланиши мумкин.

Қисқача айтганда, Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасида савдо-иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий соҳалардаги ҳамкорликнинг бугунги кўлами имкониятлар доирасига солинса, унчалик катта сегментни ташкил этмайди. Деҳли учрашувларида шу сегмент ҳажмини доира даражасига етказиш масалалари батафсил кўриб чиқилди ва муайян келишувларга эришилди.

Президент Ислом Каримов ташрифнинг учинчи куни "Ҳумоюн" ёдгорлик мажмуини зиёрат қилди. Бобур Мирзо асос солган салтанатни мерос олган Ҳумоюн Мирзо мақбараси — Деҳлидаги энг гўзал иншоотлардан. Айтишларича, мақбара учун жойни Ҳумоюннинг ўзи танлаган экан. Обида 1565 йилда, ўша кезлари меъморликни санъат даражасига кўтарган Мирза Ғиёс тарҳи асосида Ҳумоюн Мирзонинг рафиқаси Ҳамида Бегим раҳнамолигида бунёд этилган. Ҳиндистонда мақбаралар атрофини боғ-роғ билан безаш анъанаси айни шу мажмуадан бошланган.

Ислом Каримов "Ҳумоюн" мажмуи Бобурийлар даврининг етук меъморий обидаларидан эканлигини таъкидлади. Аждодларимизнинг ҳинд заминида қолдирган улкан мероси халқларимизнинг тарихий муштараклигидан далолатдир. "Тож Маҳал", "Ҳумоюн" каби обидалар Ўзбекистон ва Ҳиндистон халқлари учун бирдек қадрли ва азиз.

Деҳлидаги кўплаб биноларда "Тож Маҳал" ёки бошқа таниш атамаларни кўриш мумкин. Хусусан, Президентимиз учун ажратилган қароргоҳ ҳам "Тож Маҳал" деб номланган. Буларнинг барчаси маънавий қадриятларимизнинг муштараклигидан, халқларимизнинг бир-бирига яқинлигидан далолатдир.

Президент Ислом Каримов ташриф аввалида Маҳатма Ганди, сафар якунида Ҳумоюн Мирзо мақбараларини зиёрат қилгани азалий дўстлигимиз мустаҳкам эканлигига гўзал бир ишорадир. Анъанавий алоқаларимиз мустақиллик йилларида янгича асосда ривожланмоқда. Бундан манфаатдор эканлигини икки томон ҳам эътироф этади. Кўп асрлик ришталарга эга бўлган Ўзбекистон ва Ҳиндистон муносабатлари бугун ўз тараққиётининг мутлақ янги даврига қадам қўймоқда. Давлатимиз раҳбарининг Ҳиндистонга бу галги, яъни давлат ташрифи ўзаро ҳамкорлигимиз тарихига ана шу даврнинг муҳим босқичи сифатида кириши шубҳасиздир.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент-Деҳли-Тошкент.

Ўзбекистон — экспорт мамлакати

"ЗИРАБУЛОҚ"НИНГ ОЛТИН НИШОНИ

Самарқанд вилоятининг олис Нарпай туманида жойлашган бу корхонани, аниқроғи унинг ёрлиғи билан чиқарилаётган маҳсулот Европада ҳам, океан ортидаги мамлакатда ҳам аллақачон тан олинган. Сабаби "Зирабулоқ" акциядорлик жамиятини пахта толаси жаҳон стандартининг барча талабларига тўла мос келиши билан хорижий буюртмачиларнинг эътиборини тобора кўпроқ ўзига тортмоқда. Шу боис экспорт ҳажми йилдан-йилга ортиб бормоқда.

Корхона жамоаси бултурги мавсумда Нарпай тумани ширкат ва фермер хўжаликларидан 35 минг 555 тонна ёки режалаштирилганидан беш ярим минг тонна кўп пахта қабул қилиб олган эди. Эътиборлиси шундаки, ана шу ҳосилнинг ҳаммаси фақат биринчи навга топширилди. Натижада туманда пахта етиштириш учун қилинган жами сарф-харажатлар буткул қопланибгина қолмай катта даромад олинди. Фермер ва ширкат хўжаликлари фойда ҳисобига янги техника сотиб ола бошлашди.

— Ўз навбатида "Зирабулоқ" заводи сифатли пахтадан биринчи навли тола ишлаб чиқариш эвазига 150 миллион сўмлик соф фойда олишга муваффақ бўлди, — дейди корхона раҳбари Шавкат Тоғаев. — Натижада акциядорларимизнинг моддий манфаатдорлиги кескин ошди.

Дарвоқе, салкам 400 киши меҳнат қилаётган корхонада бугун ҳар ишчига ўртача 80 минг сўмдан маош тўланмоқда. Бунга қўшимча равишда улар ҳар бир акция номинал қийматининг 50 фоизи миқдорида дивиденд ҳам олишмоқда. Бу турдош корхоналар ўртасида энг юқори кўрсаткич ҳисобланади.

Бугун "Зирабулоқ" пахта заводининг қўли узун, бели бақувват. Маъмурият жамоа аъзоларининг ижтимоий, маданий эҳтиёжларини ҳал этиш учун каттагина маблағ сарфлаб келмоқда. Бултур корхона ишчиларининг бепул дам олиш, даволанишлари ва турли байрам тадбирлари учун 15 миллион сўм маблағ ажратилди. 8 та муҳтож оилага доимий ҳомийлик ёрдами кўрсатиш йўлга қўйилди. Корхона фахрийларининг дастурхонига эса завод ҳисобидан сабзавот, мева, гўшт етказиб бериладиган бўлди. Ахир меҳр-оқибат бор жойда унум-барака ҳам бўлади-да!

Буларнинг барчаси, табиийки завод обрўйи учун жонкуярлик, ишчанликнинг ортишига, иқтисодий кўрсаткичларнинг юксалишига олиб келмоқда. Бугун жамоанинг Фозил Рўзимуродов, Ирода Жўраева, Саъдилло Кенжаев, Маҳмуд Ирисов сингари акциядорлари иқтисодий-молиявий имкониятларни янада яхшилаш имконини берадиган янги фойдали таклифларни ўртага қўйишмоқда.

Ҳуллас, бурчга оқилона ёндашув ва энг янги технологиялардан фойдаланиш эвазига "Зирабулоқ" толаси жаҳон бозорини забт этмоқда. Яқинда халқаро Сифат ассоциациясининг Женевада жойлашган штаб-квартирасидан Нарпайдаги бу зўр рақобатчи корхона номига келган телеграмма ҳам мувофақиятларини яна бир карра тасдиғи бўлди. Мактубда "Зирабулоқ" толаси халқаро ассоциациясининг олтин сифат нишони билан тақдирланганлиги маълум этилган эди. Бу эътироф сифатни яхшилаш орқали жаҳон бозорига йўл излаётган, Ўзбекистонни экспорт мамлакатига айлантиришга интилаётган янги-янги жамоаларни рағбатлантира олишга шубҳа йўқ.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
"Адолат" мухбири

САРА УРУҒ — ҲОСИЛ БЎЛИҚ

Ўлкамизга кўклам келиб баҳорги экин-тикин ишлари ҳам бошланиб кетди. Катта майдонларда чигит экиш оммавий авж олишига ҳам оз фурсат қолди. Маълумки ҳар бир вилоят, туман, хўжаликнинг тупроқ иқлим шароитидан келиб чиқиб уруғлик танлаган деҳқон доғда қолмайди. Буни яхши англаб етган Самарқанд вилоят "Пахтасаноат" ҳудудий акциядорлик бирлашмаси ва унинг тизими корхоналари сифатли уруғлик чигит тайёрлашга катта эътибор беришмоқда.

Бирлашма уруғчилик бўлими бошлиғи Воҳиджон Зокировнинг берган маълумотига кўра, 2005 йилда уруғлик чигит тайёрлашга ихтисослашган Зирабулоқ, Жума, Митан пахта тозалаш заводларида катта амалий ишлар олиб борилмоқда.

Жумладан, Митан пахта тозалаш заводида 2004 йил пахта ҳосилидан жамғарилган уруғлик чигит 1303,8 тоннани ташкил этди. Уруғлик чигит асосан "Омад", "Оқдарё-6", "Бухоро-8", навларидир.

Бирлашманинг Жума пахта тозалаш заводида ҳам ишлар рисоладагидек. Яъни, 31698 тонна тайёрланган пахтадан, 25886 тоннаси қайта ишланди.

Самарқандликлар Республикамизнинг бошқа вилоятларига ҳам уруғлик чигит етказиб беришни режалаштиришган. Жумладан, Қорақалпоғистон Республикасига ғўзанинг "Омад" навининг иккинчи авлодидан 68 тонна, Сирдарё вилоятига "Оқдарё-6" навининг иккинчи авлодидан 1050 тонна уруғлик чигит юборилди. Бухоро, Андижон, Сурхондарё вилоятларига ҳам 1192 тонна уруғлик чигит белгиланган муддатларда жўнатилди.

Вилоят пахта уруғчилиги бирлашмаси раиси Сувон Юсуповнинг айтишича, вилоятда ғўзанинг эртапишар, касаликка чидамли, серҳосил, толаси пишиқ пахта навларини етиштириш учун элита уруғчилик хўжаликлари ташкил этилган.

Вилоятда 2005 йил пахта ҳосили учун биринчи марта 6000 гектар майдонга капсулаланган туксиз чигит экиш мўлжалланмоқда. Бу бўлғуси ҳосилга пухта замин яратиши шубҳасиз.

Олим ҲАКИМОВ,
"Адолат" мухбири

"Қизилқумцемент" очиқ акциядорлик жамияти сифатли маҳсулотлари билан дунёга танилган корхона сифатида тилга тушди. Корхонанинг ишлаб чиқариш ҳажми тобора ўсиб бориши билан бир қаторда экпорт салоҳияти ҳам йил сайин ортиб бормоқда. 2004 йилда корхонада 2 млн. 325 минг тоннага яқин цемент ишлаб чиқарилди.

ХАЛҚАРО СИФАТ СЕРТИФИКАТИ ТОПШИРИЛДИ

Бу бутун республикада ишлаб чиқарилган цементнинг 48 фоизини ташкил этади. Ишлаб чиқарилган цементнинг 34 фоизи экспорт қилинганлиги маҳсулот сифати юқори эканлигининг далолатидир.

RWTUV халқаро ташкилоти "Қизилқумцемент" очиқ акциядорлик жамиятида ишлаб чиқарилаётган цементнинг сифатига юксак баҳо берди ва халқаро сифат сертификати билан тақдирлади.

Корхонада бўлиб ўтган мукофотни тантанали топшириш маросимида халқаро ташкилот вакили Й. Шербин сўзга чиқиб, "Қизилқумцемент" корхонасида ишлаб чиқарилаётган цемент сифат кўрсаткичи билан халқаро миқёсида тан олинганлигини эълон қилди ҳамда халқаро ҳужжатни корхона бош директори Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоси Ражабали Жуманиёзовга топширди.

Маруса ҲОСИЛОВА

Вилоят партия ташкилотларида

ФАОЛЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон "Адолат" СДП Андижон вилоят Кенгашининг биринчи котиби, Олий Мажлис Сенатининг сенатори Мамазоир Хўжамбердиев партиянинг Асака шаҳар ташкилоти фаоллари билан учрашув ўтказди.

У 200 нафардан ортиқ раҳбарлар ва партия фаолларига Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги "Бизнинг бош мақсадимиз — жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни модернизация ва ислоҳ этишдир" деб номланган маърузасидаги сиёсий партиялар, давлат ижроия органлари ва бошқа ташкилотлар олдига жамиятни демократлаштириш ва янгилаш борасида қўйган вазифаларнинг мазмун-моҳияти юзасидан тушунтириш берди.

М.Хўжамбердиев "Адолат" СДПнинг ютуқлари ва ҳозирги кундаги фаолиятига алоҳида тўхталар экан, вилоят партия ташкилотларининг изчиллик билан ҳамнафасликда иш олиб боришлари лозимлигини айтиб ўтди.

ФУҚАРОЛАР ҲУЗУРИДА

"Адолат" СДП Андижон вилоят Кенгашининг ташаббуси билан Пахтаобод тумани «Маданият» ва «Тўраобод» ширкат хўжаликларида фуқаролар билан учрашув бўлиб ўтди.

Унда сўзга чиққан "Адолат" СДП вилоят Кенгашининг биринчи котиби Мамазоир Хўжамбердиев Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасида келтирилган фикр-мулоҳазаларнинг мазмун-моҳиятини йиғилганларга тушунтириб берди. Нотиқ Президентимизнинг сиёсий партияларга берган баҳосидан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партиясининг ғоявий негизи, мақсадлари ва ҳозирги кундаги фаолияти ҳақида сўзлаб берди.

ДАВРА СУҲБАТИ

Ўзбекистон "Адолат" СДП Хоразм вилоят Кенгаши раҳбарлари "Амударё" сув ҳавзаси трести ишчи ва хизматчилари билан давра суҳбати ўтказди.

Учрашувда сўзга чиққан вилоят партия Кенгаши иккинчи котиби Нурмат Эшметов йиғилганларга "Адолат" СДПнинг Дастури вазифалари, унинг ҳозирги кундаги фаолияти ва партиянинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциясининг режалари ҳақида гапириб берди. Давра суҳбати иштирокчилари партия раҳбарларидан ўзларини қизиқтирган саволларига жавоб олдилар. Учрашув сўнгида партия сафига янги аъзолар қабул қилинди ва трестда бошланғич партия ташкилоти тузилди.

КЎРСАТМАЛАР БЕРИЛДИ

"Адолат" СДП Хоразм вилоят Кенгаши раҳбарлари туман партия ташкилотлари фаолиятини ўрганиш мақсадида Янгибозор ва Урганч туманларида бўлишиб, партия фаоллари билан учрашдилар.

Учрашув асносида шу нарса аён бўлдики, Янгибозор ва Урганч туман партия Кенгашлари ишларининг сусайганлиги, уларда ҳатто тўла ва аниқ аъзолар рўйхати ва партияга аъзолик карточкалари йўқлиги, туман Кенгашлари томонидан уюштирилаётган тадбирлар режаси ишлаб чиқилмаганлиги маълум бўлди. Вилоят партия Кенгаши иккинчи котиби Нурмат Эшматов бошчилигидаги партия фаоллари бу камчиликларни зудлик билан бартараф қилиш тўғрисида кўрсатмалар бериб, партия аъзоларини фаолликка чақирди, жамоат ишларида ҳар доим ташаббускор бўлишга даъват этди.

ОНА ВА БОЛА ЭЪТИБОРГА МУҲТОЖ

7 апрель—Бутунжаҳон саломатлик куни муносабати билан миллий матбуот марказида "Ҳеч бир она ва бола эътиборсиз қолмасин" шиори остида анжуман ўтказилди.

Тадбир Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг Европа ҳудудий бўлими ҳамда [illegible] Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамкорлигида уюштирилди.

Унда давлат идоралари, жамоат, халқаро ташкилот ходимлари, мутахассис шифокорлар ва ОАВ вакиллари иштирок этишди.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотига кўра, ҳозирда бутун дунёда она ва бола саломатлигини сақлаш энг долзарб вазифа ҳисобланади. Ҳар йили жаҳонда 3,3 миллион бола ўлик ҳолда туғилаяпти. Тўрт миллион чақалоқ эса дастлабки йигирма саккиз кун ичида нобуд бўлмоқда. Беш [illegible] йигирма тўққиз минг нафар ҳомиладор аёл эса туғиш пайтида вафот этаяпти. МДҲ давлатларида беш ёшгача бўлган болалар ўртасидаги ўлим Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлардаги кўрсаткичдан уч баробар кўп.

— Бу маълумотлар жаҳон жамоатчилигини жиддий ташвишга қўймоқда, — деди БМТ Болалар ташкилотининг Ўзбекистондаги раҳбари жаноб Реза Ҳусайни. — "Ҳеч бир она ва бола эътибордан четда қолмасин" шиори остида иш олиб борилаётганлиги таҳсинга сазовор. Барчага яхши маълумки, Ўзбекистонда бу борада бир неча йиллардан буён кенг миқёсда амалий ишлар олиб борилмоқда. Аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашга ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилган. Жорий йилни «Сиҳат-саломатлик йили» деб эълон қилинганлиги ҳам буни амалий тасдиғидир.

Алишер АЗИМОВ

2005 йил — Сиҳат-саломатлик йили

Дардга дармон шифокорлар

ЕРНИ СЕВГАННИ ЭЛ СЕВАР

Маҳмуджонинг одати шунақа, у ҳар куни эрта тонгданоқ бир кун олдин режалаштириб қўйган ишларини бажаришга киришиб кетади. Бугун ҳам одатдагидек, барвақт уйғонди. Ҳайдовчининг келишини кутмай уст-бошини кийди-ю, қишлоқ йўли орлаб далага келди. Кафтдек текис, кенг майдонларга суқланиб боқди. « — Барака топгур деҳқонлар пайкал атрофидаги ариқларни ҳам қазиб бўлишибди — деди ўзига-ўзи. — Хўжалигимизнинг одамлари ажойиб, фидокор меҳнатдан сира чўчишмайди».

У оҳиста қадам ташлаб пайкалнинг нариги томонига [illegible] Йўлнинг у томонидаги мевали ва манзарали дарахтларга шакл берилганлигини кўриб дили янада ёришди. [illegible]

[illegible] ўз фаолияти давомида комил ишонч ҳосил қилди. У ҳар куни азондан қилинган ишларни назорат қилишга одатланганиданми, хўжаликда ишловчилар ўзларига бириктирилган вазифаларни барвақт бошлашга киришадиган бўлишди.

Раис таъмирловчилар билан бугун қилинадиган ишлар хусусида суҳбатлашди, уларга топшириқлар берди. Кечаги бажарилган ишларни натижалари билан қизиқди.

— Таъмирловчиларимиз куни кеча 43 та культиваторни, 12 та темир молани ишга тахт қилиб қўйишди, — деди агрофирма бош муҳандиси Озод Эрназаров раисга ахборот берар экан.

— Бугун барча транспортларни маҳаллий ўғит ташишга жалб этасиз, — дея топшириқ берди раис бош муҳандисга. Сўнгра у бош ҳосилот Абдурашид Бекназаровни ёнига чақириб, пудратчиларга тегишли майдонларни экишга тай-[illegible]

[illegible] Мутахассислар ўз вазифаларини бажаришга киришишди. Маҳмуджон агрофирма идорасига келиб, бошқа юмушларга берилди.

Ҳа, қаерда раҳбар жонкуяр, фидокор, ташаббускор бўлса ўша ерда муваффақият [illegible] бўлади. Маҳмуджон Бозоровнинг ана шундай саъйи-ҳаракати туфайли Каттақўрғон туманидаги Марди Султонов номли агрофирма [illegible] Хўжалик пахтакорлари 2004 йилда 2215 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 23,7 центнердан ҳосил етиштириб, давлатга режадаги 4944 тонна ўрнига 5045 тонна «оқ олтин» топширдилар. [illegible] майдонининг ҳар гектарига олинадиган ҳосил учун 499 минг сўм харажат қилишиб, 610 минг сўм фойда кўрдилар. Аниқроқ қилиб айтганда ўтган йили биргина пахтачиликдан жами 81 миллион 181 минг сўм соф фойда кўрилди. Агрофирма ғаллакорлари эса 742 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 39,2 центнердан дон хирмони яратдилар.

Ўтган йили пиллачилик ҳам ёмон бўлмади. «Кумуш тола» ижодкорлари давлатга 23 тонна сифатли пилла етказиб берган пиллакорлар 16 миллион 417 минг сўм даромадга эга бўлдилар.

Мабодо Маҳмуджон Бозоровга агрофирмада қўлга киритилаётган ютуқлар сизнинг ташкилотчилигингиз туфайли деб қолгудек бўлсангиз, «Муваффақият фақат раҳбарга боғлиқ эмас, жамоанинг бир ёқадан бош чиқариб, аҳиллик билан меҳнат қилишида», — дейди у. Бир томон-[illegible] раисининг ҳам гапида жон бор. Негаки, агрофирма деҳқонлари ўртасида аҳиллик мустаҳкам. [illegible] Ана шундайлардан бири — бош пудратчи Сағдулла Йўлдошевдир. [illegible]

— Бу йилги ниятимиз янада улуғ, — дейди Маҳмуджон Бозоров. — 2005 гектар пахта майдонни чигит экишга тахт қилиб қўйганмиз. Мақсадимиз 5314 тонна «оқ олтин» хирмонини яратиш. [illegible]

— Раисимизнинг гапи тўғри, — дейди [illegible] Абдурашид Бекназаров. [illegible]

Агрофирма раиси Маҳмуд Бозоров туманда халқ таълимини ривожлантириш, эл саломатлигини сақлаш ишларига баҳоли қудрат ёрдам кўрсатиб келмоқда. Қишлоқ аҳлини фаровон яшаши учун ободонлаштиришга муҳим эътибор берилмоқда. Маънавият ва маданият соҳаларини яхшилашда ҳам алоҳида жонбозлик кўрсатяпти. Унинг саъйи-ҳаракати туфайли Баҳрин қишлоғидаги 90-мактаб таъмирдан чиқарилди. 25-мактабга шифер олиб берилди, 20-мактабнинг спорт зали қайта қурилди. Қумоқ қишлоғида эса ёшлар учун каратэ ўйингоҳи ташкил этилди.

Хуллас, Марди Султонов агрофирмасида раҳбар ва унинг атрофидаги асл деҳқонларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли ана шундай муваффақиятларга эришилмоқда.

Асқар ЖАЛИЛОВ,
«Адолат» мухбири

"ИККИ ПАЛАТАЛИ ПАРЛАМЕНТ: ХАЛҚАРО ТАЖРИБА ВА ИСТИҚБОЛ"

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ҳамда Европа Иттифоқи комиссиясининг ЕвропЭйд дастури доирасидаги "Ўзбекистонда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш" лойиҳаси ҳамкорлигида "Икки палатали парламент: халқаро тажриба ва истиқбол" мавзуида семинар ўтказилди.

Семинарда кун тартибидаги асосий масала парламент ва фуқаролик жамиятлари, улар ўртасидаги муносабатлар қандай бўлиши кераклигига қаратилди. [illegible]

[illegible] кимжон Қиргизбоев. — Мамлакатимизда 14 йилдан бери фуқаролик жамияти институтлари шаклланиш даврини бошидан кечирапти. [illegible]

[illegible] жамиятларда [illegible] қилиш жуда ҳам [illegible] ди ва шу билан [illegible] ият ўзини ривож- [illegible] йўлини ўзи кесиб [illegible]

Шунингдек, семинар иштирокчилари ижтимоий манфаатларни ижтимоий гуруҳлар орқали олиб чиқиш учун дунё мамлакатлари тажрибалари билан ўртоқлашишди. Айтайлик, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 83-моддасига биноан Қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига Ўзбекистон Республикаси Призиденти, ўз давлат ҳокимиятини олий вакиллик органи орқали Қорақалпоғистон Республикаси, Ўзбекистон Республикаси Қонунчилик палатаси депутатлари, Вазирлар Маҳкамаси, Конституциявий суди, Олий суд кабилар эгадир. Улар албатта, қайсидир йўл билан ижтимоий табақаларга боғланиши керак. Акс ҳолда қабул қилинган қонунларда ё давлат манфаатлари, ё маҳкамавий ёки қандайдир ҳуқуқий органларнинг манфаатларини устун келиши мумкин. [illegible] экспертлардан иборат корпоратив асосда тузилган. Бу Италияда бир вақтнинг ўзида парламент ва ҳукуматни иқтисодиёт ва ижтимоий масалалар бўйича консультатив органи ҳисобланади. Бу демак, жамоат ташкилотларини манфаатларини йиғиб олиб, парламентга қонун чиқариш ҳуқуқини беради. Францияда ҳам Иқтисодиёт ва ижтимоий кенгаши бор. Тадбиркорлик ташкилотлари, касаба уюшмалари кабилардан корпоратив асосда шаклланган бу кенгашнинг ваколатларидан бири иқтисодий-ижтимоий ривожланишга доир режа ва дастурий қонунларни кўриб чиқишдан иборат. Кўпинча қонунларни ишлаб чиқишга бевосита ташаббускорларнинг ўзлари жалб қилинади. Демак, инсон манфаатини ўзидан кўра кўпроқ ҳеч ким билмайди. Россия Федерациясида ҳам "Россия Федерацияси жамоатчилик палатаси тўғрисида" қонун қабул қилинди. [illegible]

Айтмоқчи бўлган энг асосий нарса шуки, Платон "Икки нарса давлатга душман — булар мансабдорнинг ўз оиласи ва ўзининг манфаатини ўйлашидир. Шу иккаласига қараганда давлат манфаатини кучлироқ деб ўйлаган одамгина давлатни тузиши мумкин ва ўшандагина идеал давлат бўлиши мумкин", деб айтган экан. Ваҳоланки, ўша идеал давлат уни оиласига ҳам шахсий манфаатларига ҳам манфаатдорлик келтириши мумкин. Фуқаролик жамияти, сиёсий партиялар Ғарбий Европа, Япония, Жанубий Корея, Австралия, Янги Зеландия, Ҳиндистон, жанубий Шарқий Осиё мамлакатларига ўхшаб кучли сиёсий кучларга айланиши, ҳеч қанақа ҳомий, ҳеч қандай кўрсатма берадиган тузилмалар уларга таъсир ўтказа олмаслиги семинарда айтиб ўтилди.

Инобат ЭГАМҚУЛОВА
«Туркистон-пресс»

> **Ўзбекистонда демократик янгиланишлар жараёнини чуқурлаштириш ва фуқароларнинг эркинликларини таъминлашнинг ғоят муҳим шарти — бу оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш учун демократик андозаларни жорий этиш бўйича аниқ ва изчил чораларни амалга оширишдир.**
>
> **Ислом КАРИМОВ.**

Бу ҳақда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида гапирилган эди

ДЕМОКРАТИК МЕЗОНЛАР ВА МАТБУОТ

Сўз ва матбуот эркинлигининг моҳияти шундаки, ҳар бир шахс фикрлаш ҳуқуқидан ташқари, ўз фикрларини очиқ-ойдин изҳор қилиш, яъни сўз эркинлигига ҳам эгадир. Ўзининг ва ўзгаларнинг хатти-ҳаракатлари, амалга оширилаётган ишларидан қониқмаслик, ижтимоий ҳаётдаги турли негатив ҳолатлар ҳақида маҳаллада, ўқув юртларида, ишхонада, бошқарув органларида ва матбуотда фаол муносабат билдириш, шу тариқа бу нуқсон ва камчиликларнинг тузатилишига эришиш аслида жамият ривожини таъминлашнинг илк қирраларидир. Сўз, матбуот эркинлиги, жамиятнинг бирор жабҳаси, бошқарув соҳаси ёхуд ҳар бир кишининг ўз иш соҳаси билан боғлиқ камчилик ва нуқсонларга танқидий мулоҳаза билдиргани учун таъқиб этмаслик ва бошқа ҳуқуқий чекланишларга дучор қилинмаслигини ҳам қонунчилигимиз кафолатлайди.

Ўзбекистонда ўтиш даврида оммавий ахборот воситалари фаолиятига талаб кескин ошмоқда. Бунинг боиси матбуот жамоатчилик фикрини юзага келтиради, уни ижтимоий фикр даражасига кўтаради ва демократик мезонларни белгилайди.

Собиқ совет тузумининг қулашида оммавий ахборот воситалари фаол рол ўйнади, десак муболаға бўлмас. Очиғини айтиш керак, XX асрнинг 80-йиллари ўрталаридан бошлаб, матбуот зиммасига зўравонлик, тенгсизликка асосланган бу қонли империянинг асл мақсадларини очиб бериш, етмиш йил ичида большевиклар ҳукмронлигида содир этилган жамики ғайриинсоний, ғайриахлоқий воқеа-ҳодисаларнинг туб моҳиятидан оммани хабардор қилиш масъулияти юкланган эди. Ва биз гувоҳ бўлдикким, даврнинг бу талаби, тафаккур ривожи ва ўзликни англашнинг бу зарурати муваффақиятли бажарилди.

Тўқсонинчи йилларнинг бошида миллий ўзбек матбуотида неча ўн йилликлардан бери қатъиян тақиқлаб қўйилган, ёзиш у ёқда турсин, ҳатто оғзаки мушоҳада қилиш ҳам мумкин бўлмаган қатор мавзулар дадил кўрина бошлади. Булар — Ўрта Осиёнинг подшо Россияси томонидан босиб олиниши, истилочиларнинг тинч маҳаллий аҳолига нисбатан шафқатсиз хунрезликлари, миллатимизнинг гули бўлмиш ижодкор зиёлиларнинг қатл қилиниши, маданий ва маънавий бойликларнинг аёвсиз таланиши, миллий қадриятларимизнинг оёқ ости қилиниши ва ҳақазолар эди. Бу хусусдаги ўткир публицистик чиқишлар, яқин ўтмишимизга, унинг аччиқ ҳақиқатларига доир илмий-бадиий тадқиқотлар халқнинг мудроқ кўзларини очди, ғафлат уйқусидан уйғотди.

Коммунизм ғояси сўнгги икки асрнинг энг буюк сафсатаси сифатида саҳнадан тушаётганлиги ҳақида мақолалар, нуқтаи назарлар бора-бора кичик тоғ дарёсидан кучли ижтимоий фикр оқимига айланди. Бир ҳудуд, бир минтақа ёки бир тузумгина эмас, бутун дунё бўлакларга бўлинган, ажратиб олинган, ўраб-чирмаб ташланган бу жафокаш она замин жиддий ўзгаришлар остонасида турганлигини биринчи бўлиб матбуот демократик асосда хабар берди.

Мустақилликка эришилгандан сўнг оммавий ахборот воситалари олдида ҳеч қачон кун тартибида турмаган янги вазифалар — мустақилликни мустаҳкамлаш, миллий ва маънавий қадриятларни тиклаш, янгидан барпо этилаётган эркин демократик тузум, фуқаролар жамиятининг иқтисодий-сиёсий ва ҳуқуқий-маънавий асосларини юзага келтириш, мамлакат раҳбариятининг биргина Ўзбекистонда эмас, бутун минтақада тинчлик-тотувликни сақлаб қолишга қаратилган саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаш кабилар унинг ўзагини ташкил этар эди.

Матбуот бу ҳолатларни ҳисобга олган ҳолда иш юритди. Газета-журналлар саҳифаларида, телевидение ва радиода тўқсонинчи йиллар бошларида баҳс-мунозара, куюнчаклик руҳида ёзилган мактублар, қиёсий таҳлиллар кучайди. Булар мустақиллик қандай бўлиши керак? Тарих ва тақдир, миллий мафкура ва тараққиёт, миллий онг, миллий мактаб, миллий армия, миллий пул бирлиги, миллий ва умуминсоний қадриятлар, Ўзбекистон ва жаҳон, янги жамият тамойиллари, демократик ислоҳотлар ва уларнинг оммавий ахборот воситалари олдидаги демократик ўлчовлари. Буларнинг барчасини моҳиятан чуқур идрок этиш, заруратини англаш, омманинг турли қатламларида фикрий бирликка эришиш лозим эди.

Шукроналар бўлсинким, бу жараёнлар бизда осойишта кечди. Мустақиллик иши миллат тақдирига, Ўзбекистонда истиқомат қилаётган барча миллат ва мақсадлари конкрет шароитдан, яъни давлат, жамият олдида турган вазифалардан келиб чиқади. Бу фикрнинг тўғрилиги шундаки, масалан, бугунги Россия матбуоти фаолияти Ўзбекистон ёки Қозоғистон матбуоти учун намуна вазифасини ўтай олмайди. Демакки, конкрет шароитда матбуот олдига конкрет вазифалар қўйилади ва улар жамият тараққиёти билан боғлиқ равишда ўзгариб туради.

Ўзбекистон матбуотининг вазифалари табиийки, мустақиллик тамойилларига асосланади. Бундан ташқари, минтақадаги ижтимоий-сиёсий муҳит МДҲ ҳудудларида кечаётган мураккаб жараёнлар, қонли можаролар ҳам матбуот фаолиятига таъсир кўрсатади. Гап шундаки, можароларнинг кўпчилиги миллий муносабатларга бориб тақалади. Собиқ иттифоқ пайтида «узил-кесил» ҳал бўлган миллий масала қатор минтақаларда бугунги куннинг энг оғриқли дардларидан бири бўлиб турибди. Бундай пайтда ноўрин ишлатилган оддий бир сўз, оддий бир ибора, рост-ёлғонлиги аниқланмаган бирор хабар вазиятни чигаллаштириб юбориши мумкин.

Кейинги пайтларда мамлакатимиз оммавий ахборот воситалари фаолиятига жиддий эътибор билан қаралмоқда. Олий Мажлис томонидан қабул қилинган «Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида» ҳамда «Ноширлик фаолияти тўғрисида»ги Қонунлар фикримизга далил бўла олади.

Бироқ, шуни тан олиш кераккки, оммавий ахборот воситалари — матбуот, радио ва телвидение фаолияти ҳали кўп жабҳаларда том маънода эркинлашгани йўқ. Бу уларнинг кўп вақтлар мафкуравий ва маъмурий назорат остида ишлагани оқибатидир. Бир умр тазйиқ остида фаолият кўрсатган журналист, бир жиҳатдан, маълум муддатда эркинлик нималардан иборатлигини тўла англаб етиши қийин, иккинчи томондан, журналистни доимо ўз назорати остида ишлатиб ўрганган амалдор уни осонгина «қўлдан чиқариб» юборгиси келмайди. Журналистнинг кўп ҳолларда биринчи даражали ахборот билан шунчаки хабарнинг фарқига етолмаслиги ёхуд кўнглидаги оғриқли гапни айтишга рухсат ёки кўрсатма кутиб ўтириши ҳам аслида юқорида қайд этилганларга узвий боғлиқ, бундай пайтда эса мезонлар ҳам бузилади.

Демак, оммавий ахборот воситалари ўз саҳифаларида қонун ва қарорларни шунчаки эълон қилибгина қолмай, уни шарҳлаши, халққа бу қонун ва қарорларнинг моҳиятини тушунтириши ва унинг қай даражада ижро этилаётгани ҳақида ахборот бериши, ўзининг холис муносабатини билдириши, қонунлар бажарилишига судлов идораларининг муносабатига ҳам шунчаки кузатувчи эмас, балки фаол иштирокчи сифатида ёндашиши керак. Ана шунда у қонунларнинг қабул қилиниши, ижро этилиши ва назорат қилиниши жараёнларининг фаол иштирокчиси ҳамда унга таъсир кўрсата олувчи «тўртинчи ҳокимият»га айланади, яъни демократик тамойиллар мезонлари амалга ошади.

Бугунги кундаги ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар ва ишлаб чиқариш муносабатларининг эркинлашуви шароитида оммавий ахборот воситалари жараёнларнинг фаол иштирокчиси, рўй бераётган воқеа-ҳодисаларнинг туб моҳиятини англаб етувчи ҳамда оммага чуқур ва холис таҳлил қилиб берувчи эркин шарҳловчиси бўлиши керак. «Оммавий ахборот воситалари соҳасида иқтисодий муносабатларнинг асослари тўғрисида»ги Қонун қабул қилинишининг долзарб масала сифатида кун тартибига қўйилиши — бозор иқтисоди ва ўзини ўзи таъминлашга ўтиш жараёнларининг табиий маҳсулидир. Бу қонун, аввало, оммавий ахборот воситалари фаолиятининг ижтимоий-иқтисодий асосларини таъминлайди. «Пулини тўлаган мусиқасини ҳам белгилайди», деган гап айни шу ўринда долзарблик касб этади. Зеро, оммавий ахборот воситалари қайсидир мансабдорга монополия, ҳомий ёхуд реклама берувчига молиявий жиҳатдан боғланиб қолар экан, табиий равишда унинг манфаатларига зид келадиган нарсани чоп этиш имкониятидан маҳрум бўлади. Масалан, бирор газетанинг нашр харажатларини ичкилик ишлаб чиқарадиган қайсидир бир монополия ҳомийлик асосида ўз зиммасига олди, деб фараз қилайлик. Ўз-ўзидан маълумки, ўша матбуот органи мазкур монополия манфаатларини ҳимоя қилишга, унинг маҳсулотларини сифатидан, халқ соғлигига фойда-зараридан қатъи назар, тарғиб-ташвиқ қилишга, унинг рақиблари маҳсулотини эса сифати, нархи ва бошқа жиҳатларидан қатъи назар, камситишга, ёмонлашга, шу корхона фаолияти билан боғлиқ ҳар бир ҳолатни унинг манфаатлари нуқтаи назардан ёритишга мажбур бўлади. Акс ҳолда, монополия бу матбуот органини молиявий таъминлашни тўхтатиб қўйиши билан у қоғоз сотиб ололмайди, ходимларига иш ҳақи беролмайди ва ҳақазо. Бинобарин, оммавий ахборот воситалари соҳасида иқтисодий муносабатларнинг асосларини қонуний йўл билан белгилаб бериш — оммавий ахборот воситаларини кимгадир қарамликдан қутқариш, унинг ахборот бериш ёки маълум бир воқеа-ҳодисани шарҳлаш, халққа етказишдаги эркинлиги, ҳалоллигини таъминлашга хизмат қилади.

Таъкидлаш жоизки, ОАВ маҳаллий нашрларини янада яхшилаш учун, аввало, таъсисчилар ва уларнинг ўз газета ва журналларини моддий жиҳатдан тегишли даражада таъминлашини ташкил қилиш лозим. Акс ҳолда нашр сўнади, маънавият, миллий мафкурага путур етади. Кўп жойларда ТВ қўшимча каналларига пул топилади-ю, нашрларга-чи? Бу ҳақда вилоят, шаҳар ва туманлар ҳокимлари жиддий ўйлаб кўришлари шарт. Аввало иқтисод, сўнг маънавият, унинг тамойилларини халққа етказиш — энг бирламчи масала бўлмоғи — ҳозирги ислоҳотлар янада чуқурлашаётган бир пайтда жуда зарурдир. Матбуот мустақил бўлмас экан, у қарам бўлиб қолиши шубҳасиз. Демак, унинг демократик қарашлари, мезонлари бузилиши табиий ҳолга айланади. Туманларда баъзан вилоятларда ҳам зеҳни ўткир, ҳозиржавоб ҳақиқий журналистлар етарли эмас. Айниқса, туман газеталарида ишлаш обрўли бўлмай қолади. Маҳаллийчилик туман матбуоти олдидаги ғовдир. Журналист ўз қўшниси, қариндоши, таниши ҳақида холисона ёзиши даргумон. Бу унинг хизмат вазифаси эканлигини тушунишни истамайдилар. Баъзан демократик мезонлар «бузилади». «Юзингда кўзинг борми», дея ёзаверса элдан ажралиб қолади. Чунки «қаҳрамон»лари билан ҳар куни учрашиб туради-да! Журналистнинг рўзғори ва ташвиши бор. Мақтаган ерида иши осон битади, танқид қилган жойида эса тескариси. Кечагина унга қўш қўллаб салом берган тўра, танқидга учраса, унинг «иши»ни орқага суради. Қисқаси, матбуотга холисона ёндашмаслик биринчи галда туман журналистларини қийнамоқда?!

Яна бир фикр. Журналист кадрлар тайёрлаш масаласи. Учта университет — ЎзМУ, ЎзЖТУ ва НДУ ҳамда яна 2-3 та курсларда матбуот ходимлари тайёрланади. Улар университетни битиргач, таҳририят курсисига ўтириб, ишларни дўндириб юборади, деб ким ишонади? Унда журналистика соҳасини кимлар тўлдиради? Кимлар бу масъулиятли вазифаларни адо этади? Навбатдаги муаммолар эса ўз-ўзидан жиддийлашиб, янада оғирлашиб бораяпти. Замонбоп, кучли журналистлар етиштириш — энг жиддий муаммо. Газеталар муҳаррирларининг таҳририятларда кўпгина журналистлар кўчманчи бўлиб қолишган, уларнинг бир оёғи бу таҳририятда, иккинчи оёғи у таҳририятда танқидлари баъзида қулоққа чалиниб туради. Хўш, бунинг сабаби нимада? Нима учун журналист бир жойдан қўним топмайди? Таҳририятнинг иқтисодий шароити мажбур қилаяптими? Ёки бошқа нашр этилиши анъанага айланмоқда. Қизиқ, шунча газеталарни саноқли журналистлар чиқараяптими? Газетхонлар-ку, кўпаймоқда. Лекин журналистларнинг сони, савияси, даражаси шунга ярашами? Афтидан, унчаликка ўхшамайди. Газеталарнинг оммавий мулоқоти суст ва заиф. Чунки шу мулоқотларни кучайтирадиган журналистларнинг ўзи озчиликни ташкил қилади.

Биз шу ўринда атоқли адиб Абдулла Қодирийнинг матбуот ва матбуотчиларга қўйган «юкини» эслатмоқчимиз: «Яхши билиш керакми, қалам — ўқлоғ ва матбуот — кетмон бозори эмас. Йўсинсиз равишда хотирага келган ҳар бир сўздан жумлалар тўқимоқ фазилат эмасдир. Сўз қолип, фикр унинг ичига қўйилган ғишт бўлсин. Кўпчилик хумдонидан пишиб чиққан, янги ҳаёт айвонига асос бўлиб ётсин!» Адибнинг яна бир фикрини келтирамиз: «Замон ўзгарадир, ишлар янгарадир... Матбуот саҳифаси ва адабиёт саҳналаригагина эмас, ҳаётнинг ҳар бир соҳасига чурик-чорик, латта-путта ёзганлар раҳмсиз суратда супурилиб, аксар кунлари жувоз ҳайдашга қоладир...»

Бундай юксак талабни матбуот ходимлари, журналистларга бугун қўймасак, қачон қўямиз? Оммавий ахборот воситалари ходимлари ижодида чалкашлик, палапартишлик, қуюшқондан чиқиш бўлмасин, бу — бугуннинг, порлоқ келажакнинг талаби, омили.

Журналистнинг демократик мезони — халққа хизмат қилиш. Асл журналистика — бу жамиятга хизмат қилишдир, бундай хизмат самарали амалга оширилганда, журналистика шунчаки иш эмас, кўпроқ қисматга, ҳунарга айланади. Демак, демократик тарзда ўз-ўзини бошқариш шароитида жамият ҳаққоний ахборот кўмагида у ўз ишларини мустақил бошқаради. Ўз фикр-хулосасини шакллантириши ва унга мувофиқ тарзда онгли ҳаракат қилиш учун фуқаро ўз атрофида юз бераётган ҳодисалар ҳақида ҳаққоний тасаввурга эга бўлиши лозим. Нотўғри миш-мишларга, текширилмаган ғийбатларга ёки ёлғонларга асосланган фикрлар қумда қурилган қўрғонга ўхшайди. Улар қанчалик моҳирлик билан тузилмасин, асоси заиф бўлгани сабабли осон вайрон бўлиши мумкин. Ёлғон ахборотлар ва ноаниқ маълумотлар демократик жамият тизимини хавф-хатарга дучор қилади.

Ва очиғини айтиш керак, нотўғри ахборот тарқатилиши мустақил оммавий ахборот воситалари тизимининг ўзини ҳам хавф остига қўяди, чунки малакали журналист ҳаётбахш кучининг манбаи жамиятнинг журналистларга ва оммавий ахборот воситаларига бўлган ишончидир. Агар матбуотнинг биринчи галдаги вазифаси — нафақат одамларни овунтириш ёки уларни йўлга солиш, балким халққа хизмат қилиш эканини ҳисобга олсак, одамлар газетада ўқиганларига ишонишлари керак. Одамлар газетага ишонсаларгина, уни сотиб оладилар.

Демократик жамиятда ҳукуматнинг ва бошқа таъсирга эга бўлган институтларнинг хулқ-атвори ва фаолиятини жамият номидан кузатиб борувчи матбуотдан бошқа институт йўқдир. Хулоса қилиб айтганда, матбуотнинг демократия институти тариқасидаги биринчи даражали мажбурияти ҳақиқатни айтиш ва буни холис амалга оширишдир.

XXI аср — ақл-идрок, маънавият ва тафаккур асри — соғлом мустақил фикр, соғлом ғоя, умуминсоний қадриятларга таянган тафаккур тантана қиладиган «ахборот асри»дир. Демак, ҳаётимизда матбуотнинг роли яна ҳам ошиб боради. Унинг вазифаси ва жамият олдидаги масъулияти кенгаяди. Журналист сўзининг салмоғи ошади, ортади. Бу эса журналист ва матбуот ходимлари учун улкан вазифа, юксак талаб ва масъулиятли бурч ҳамда демократик мезондир.

Карим НОРМАТОВ,
профессор

9 апрель — соҳибқирон Амир Темур таваллуд топган кун

АДОЛАТЛИ БУЮК ЖАҲОНГИР

Амир Темур Кеш, ҳозирги Шаҳрисабз яқинидаги Хожи Илғор амирларидан бўлмиш Тарағайнинг оиласида дунёга келди. Онасининг исми Такина хотун эди. Тарағай художўй мусулмон бўлиб, бутун Қашқадарё водийсининг ҳокими бўлмаса-да, маълум миқдорда аскарлари бўлган ва водийнинг бир қисмига ҳокимлик қилган. Бундан далил шуки, Темур 16 ёшга етганда отаси уни масжидга олиб келади. Аждодларидан қолган анъана бўйича аскарларга бошчилик қилишни Темурга топширишини масжидда эълон қилади. Отаси Тарағай ўз ўлкасининг бадавлат кишиларидан бўлиб, Чиғатойлар хонадони билан яқин муносабатда эди. Темур 21 ёшдалигида отасининг бойлиги ҳақида бундай деган эди: «Отам амир Тарағай ва унинг фуқароларининг экинлари шу йили мўл ҳосил берди. Қорамол ва йилқи жуда кўп туғилди. Ҳар 10 хизматкорга бирини бошлиқ қилиб қўйдим, ҳар 20 отни алоҳида подага ажратдим, ҳар 10 подани бир хизматкорга топширдим. Менга қарашли мол-мулкимни бошқаришни махсус ишончли хизматкорга топширдим». Демак, бу хабарга кўра Темурнинг отаси катта бойликка эга бўлган.

Темур билим олишни 7 ёшдан бошлайди. Бу ҳақда унинг ўзи бундай ёзади: «Етти ёшга тўлганимда мени мадрасага олиб боришди. Қўлимга сўзлар жадвалини беришди. Мен ўқий бошладим ва эришган муваффақиятларимдан беҳад хурсанд бўлдим». Бу кўрсатилган жумладан кўринадики, Темур мадрасага келганида ҳарф танийдиган бўлган. Шунинг учун ҳам жадвалдаги сўзларни ўқий олган. Мовароуннаҳр ва Хуросон мадрасаларидаги эски одат бўйича болани ўқишга ўргатишда қоғоз ёки терига энг осон сўзларни жадвал тарзида жойлаштирганлар. Афтидан, Темур ҳам болалигида шундай жадвалларни ўқиган. У болалик ва ўсмирлик йиллари ҳақида яна шуни айтади: «Мен 9 ёшга тўлганимда номоз ўқий бошладим ва мадрасадаги барча ўқувчилардан устун бўлиб олдим. Ҳар қандай йиғилишларда ҳам мен уламоларнинг ёнидан жой олишга ҳаракат қилардим. Лекин ҳар доим уларнинг олдида тиз чўкиб ўтирар эдим. Катталарга шу тарзда ҳурмат билдиришни мен ўзимга қоида қилиб олдим. 12 ёшимдан болалар билан ўйнашга орландим ва вақтимни ўз тенгларим билан ўтказардим». Темурнинг таржимаи ҳолидан унинг феъл-атвори, ахлоқи ва инсоний – мафкуравий хусусиятларининг шаклланиши ҳақида гувоҳлик берувчи манба бор. Бу ҳақда у ёзади: «Етти ёшдан етмиш ёшгача ва умр бўйи мен камбағалларга эҳсон қилдим. Бир мартаба кийган кийимимни иккинчи қайта киймас эдим ва уни йўқсилларга ҳадя қилардим. Мен қудратга эришганимда болаликдаги ёру дўстларимнинг ҳаммасини катта мансабларга кўтардим. Ҳар куни қўй сўйиб ва ҳар бир қўй танасини еттига бўлиб камбағалларга улашдим». Албатта, қарийб бир аср давомида Русияда, сўнг Совет даврида Темур шахси қораланиб келинганлиги натижасида у ҳақда эндиликда бирон ижобий хабарлар келтирилса киши ишонгиси келмайди гўё?! Юқорида келтирилган парча шундайлар жумласидандир. Лекин ҳақиқат шундаки, Темур юксак инсонийлик хусусиятларига эга бўлган буюк шахс эди.

Қуйидаги жумлалар унинг шахсиятини янада ойдинлаштиради: «15 ёшга етганимда от миниб ов қилишни жуда севиб қолдим ва бу ишда катта маҳоратга эришдим. Бир куни мен дарё бўйида дам олиб ўтирган эдим. Дарё бўйига эгар камарини ушлаган бир турк келди. Бироздан кейин худди шу ерга сув олгани бир чўри келди. Турк чўрини кўриб, уни зўрламоқчи бўлди. Шу пайт аёлнинг қичқирганини эшитиб, унинг бир қариндоши югуриб келди ва уни ҳимоя қилиб турк билан олиша кетди.

Турк уни камари билан боғлаб қўйди, аёлни эса ўзининг белбоғи билан боғлаб, ўша разил мақсадини амалга оширди. Мен бу томошани кўриб аввалига ҳаяжонландим, лекин бироздан сўнг менда бутун дунёдаги шундай разил жиноятқорларнинг ёстиғини қуритиш нияти уйғонди».

Шуни ҳам айтиш керакки, Темур барча ҳарбий юришларида қийналганларни ҳимоя қилиш, зўравонларнинг таъзирини бериш ва ҳақиқатни ўрнатиш мақсадларида олиб боради. Шунинг учун ҳам катта бебошликлар ва қон тўкишлар юз берган ерларда у қаҳр билан иш тутган.

Айрим оврупалик муаллифлар Темурни мўғул лашкарбошиларидан бири қилиб кўрсатишга уринади. Темур эса аслида жуда художўй диндор мусулмон турк бўлган ва шунинг ўзи биланоқ мўғул саркардаларидан тубдан фарқ қилади. Шу ўринда унинг устозлари - пирлари устида тўхталмоқ мақсадга мувофиқдир. Темур болалигидан отаси Тарағайнинг художўйлиги, уламо ва дарвешлар билан яқинлиги туфайли шайх Шамсиддин Кулол бошқа дарвешлар билан зикр тушаётган пайтида Темур у ерга келади. Лекин зикр тугашини тоқат билан кутади. Шайх ва дарвешлар Темурнинг иймони ва сабр-тоқатига таҳсин ва дуолар ўқийдилар...

1370 йили Темур амир Ҳусайин билан кураши авжига чиққан пайтида иккинчи пири Саййид Барака билан учрашади. Саййид Барака кўп йиллар Темурнинг маслаҳатгўйи бўлиб, унинг маънавий ва сиёсий ҳаётида муҳим ўрин тутади. Жангларда у билан ёнма-ён туради. Хусусан, 1391 йили Тўхтамиш билан бўлган Урал дарёси бўйидаги жангда Темур аскарлари оғир ҳолатга тушиб қолади. Шунда Саййид Барака отдан тушиб майда тошларни териб яна отига минадида, дуо қилиб, душман тарафга қараб: «Яғи қочди» (яъни «душман қочди») деб ўша томонга тошларни улоқтириди. Бундан Темур ва аскарлари руҳланиб, душманни енгади.

Саййид Баракага катта ҳурмати туфайли Темур унга Андўй шаҳрини ҳадя қилади. Саййид Баракаанинг авлодлари Темур ўлгандан кейин ҳам унга ҳокимлик қилади. Темурнинг васиятига кўра, ўлганидан кейин уни Саййид Бараканинг оёқ тарафига қўмишади.

Амир Темурнинг ёшлик даври Ватанимиз тарихини ўрганувчилар учун ниҳоятда зарурий манба бўлиб қолади. Чунки, саркарданинг ўспиринлик ва ёшлик йилларидаги ўзига хос ҳаёт кечирганлиги ҳозирги ёшларга ибрат бўла олишига ишонамиз. Энг муҳими, Президентимиз Ислом Каримов, Амир Темур – фахримиз, ғуруримиз ва ўзбек миллатининг шаъни шавкати эканлигини қайд қилар экан, унинг ҳаёт фаолияти нафақат ёшлар, балки Ўзбекистон аҳли учун ҳам намуна бўлиб қолаверади.

Н. КАРИМОВ,
Д. ТЎХЛИЕВ

Сиз нима дейсиз?

ХИЁБОНГА ЛАВҲАЛАР ҚЎЙИЛСА...

Ҳар бир миллат ўзининг ўтмишини эъзозлайди. Буюк сиймоларнинг қадр-қимматини юксакликка кўтаради. Бу — авлодларнинг ҳам фарзи, ҳам қарздорлиги. Истиқлол боис, халқимизнинг ўз эзгу ишлари билан мангуликка дахлдор бўлган буюк сиймоларимизнинг муборак номлари яна тикланди. Уларнинг ҳаёт йўли нафақат ўз халқига, балки, бутунжаҳон халқлари учун ҳам ибратли мактаб эканлиги эътироф этилмоқда. Соҳибқирон Амир Темур, шеърият султони Алишер Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Аҳмад Ал-Фарғоний, Мирзо Улуғбек, Жалолиддин Мангуберди, Абу Али ибн Сино... бу рўйхатни истаганча давом эттириш мумкин. Тарихнинг аризмас муддати, яъни — бир асрдан кўпроқ вақт ичида бу зотларнинг шахсига холис баҳо берилмай келинган бўлса-да, ҳақиқат ҳамда ҳаққонийлигича колажакнинг ўз исботини кўрсатди. Соҳибқирон Амир Темур шахси ва ҳаёти фикримизга далилдир.

Истиқлолимизнинг икки йиллиги нишонланиш арафасидаёқ, пойтахтимиз марказида буюк саркарданинг маҳобатли ҳайкали қад ростлади, музей очилди. Бу маскан Амир Темур хиёбони деб аталди.

Сир эмаски, хиёбон доимо кекса-ёшлар билан гавжум бўлади. Айниқса, Ватанимизга келган сайёҳлар ҳам унинг руҳига бош эгиб, ҳайкал ёнида эсдалик учун суратга тушишларига ҳар куни гувоҳ бўламиз.

— Мен Тошкентни ўз она шаҳримдек севаман. Чиройли кўчалари, бозорлари, боғлари, айниқса, Амир Темур хиёбони, ҳайкали халқингизнинг ўзига хос рамзидир. Амир Темур буюк зот, у ҳақда менинг бобом ҳам асар ёзган, — деб эътироф этганди швейцариялик сайёҳ қиз Катя Хиллебранд.

Шундай вақтларда, бобокалонимизнинг ўчмас сиймоси бугунги кунда ҳам турли халқлар дилидан жой олганлигидан қалбимиз тўлқинланиб кетади, ғурурланамиз. Хаёлимиздан мулоҳазали ўйлар кечади: Нега Соҳибқирон номи билан аталувчи муқаддас даргоҳ — хиёбонда Темурийлар, хусусан, Амир Темур ҳаёти билан боғлиқ бирор лавҳа йўқ?

Юртимиз кундан-кун гўзаллашиб бормоқда. ... соғломлаштириш муассасаси, ҳарбий, ички ишлар идораларига борсангиз ... қўяди. ... бўлади ... юқорида ... рус, ... қўйилса ... Соҳибқирон ... маънавий ... Ҳазрат ... «Мажолис-ун-Нафоис» ... бир ма... сусида ...

Фараҳбахш баҳорнинг нафосати ... бир ўриндиқ атрофида 8-10 киши тик турганча шоҳмот баҳсини томоша қилади. Юқоридаги айтилган мавзу бўйича айрим кишиларнинг фикрини билишга қизиқдим.

— Мен Баҳром Ҳакимов, «Алп-Жамол» бандда ишлайман. Долзарб масалани айтаяпсиз. ...

... ҳаракатимиздир. Зеро, яхшилик ва эзгуликнинг эрта кечи бўлмас. Бунга сиз нима дейсиз, азиз газетхон?

Сулаймон ҲАЙДАР.

АМИР ТЕМУР МЕРОСИ

Бу йил Соҳибқирон Амир Темур таваллудига 669 йил тўлди. Халқимизнинг буюк фарзанди, бобокалонимиз ҳақида сўз кетар экан, ул зотнинг ҳаёт йўли, ҳарбий юришлари давлат бошқарувидаги адолатли ишлари юксак таҳсинга сазовор бўлиб, булар бой маънавий меросимиз бўлган "Темур тузуклари" деб номланган асарда ўз аксини топган. Бу асар дастлаб "Тузуки Темурий", "Малфузоти Темурий" ("Темур айтганлари"), ва "Воқиоти Темурий" ("Темурнинг бошидан кечирганлари") каби номлар билан юритилган. Мазкур асардаги бутун воқеалар Амир Темур номидан ҳикоя қилинади. Бу тўпламнинг яратилиши тўғрисида турли қарашлар ва фикрлар мавжуд, лекин бу унинг савиясига заррача таъсир этгани йўқ. Асар VII асрдан буён тавсиф ва тадқиқ қилиниб келинмоқда. "Темур тузуклари" мамлакат тождорлари учун жуда қимматли ҳисобланиб, кўплаб шоҳларнинг шахсий кутубхонасидан ўрин олган. Асар таркибида муаллифнинг ҳаёти давомида қилган эзгу, адолатли амаллари ҳақида кўплаб маълумотлар берилган.

Адолат туйғуси Соҳибқирон ҳаётининг асосий вазифасига айланишида ўша давр муҳити ва шароити муҳим ўрин тутади. Унинг қалбига эзгулик, саховат ва адолат фазилатларини сочилишида, аввало, падари бузруквори Тарағай Баҳодур ва пирлари Шамсуддин Кулол, Саййид Барака ва Зайниддин Таябодийлардан олган таълим-тарбияси аҳамияти муҳим бўлган. Асарда Соҳибқирон шундай ҳикоя қилади: "Қайси мамлакатда жабр-зулм кучайиб кетаркан асл подшолар адолат ўрнатиб, шу мамлакатга ҳужум бошлаши лозим. Тангри таоло шу ниятнинг шарофати билан мамлакатни золим қўлидан тортиб олиб, одил подшога топширади. Чунончи, мен Мовороуннаҳр вилоятида адолат ўрнатиш нияти билан уни золимлар қўлидан тортиб олдим. Пирим (Зайниддин Таябодий) менга ёздиким: "Худонинг ва худо пайғамбарининг ҳукмига амал қилгин, худонинг неъматларини еб яна унга ва унинг пайғамбарларига душманлик қилган подшоларни худонинг мулкидан чиқар. Унинг мулкида адолат билан иш тутгил, дедилар". Мен бунга амал қилиб ҳар ерда ва ўз мамлакатимда мурувват устунлигини таъминладим. Зулми-ситам йўлини тўсдим".

Бобокалонимиз "Куч адолатдадур" деган шиорни ўз олдига мақсад қилиб олган ва атрофдагиларни ҳам бунга даъват этган. Ушбу асарда қуйидагича тузук келтирилган: "Султон ҳар нарсада адолатпеша бўлсин, қошида инсофли вазирлар сақласин, токи подшоҳ зулм қилгудек бўлса, одил вазир унинг чорасини топсин. Агарда вазир золим бўлса, кўп вақт ўтмай салтанат уйи қулайди. Чунончи, амир Ҳусайннинг золим вазири бор эди. У сипоҳи раиятга ҳақ-ноҳақ жарималар солар эди. Орадан кўп вақт ўтмай ўша ноинсоф вазирнинг шумлигидан Ҳусайннинг салтанат уйи хароб бўлди".

Соҳибқирон ўзидан олдин ўтган султонларнинг қонунлари, қилган адолатли ишлари ва туриш-турмушларини сўраб-суриштириб уларга ўхшашга ҳаракат қилган. Ҳар қайсиларининг йўл-йўриқларини, хотирасида сақлаган ва яхши ахлоқлари, маъқул сифатларидан намуна олган. Соҳибқирон Амир Темур салтанатни қўлга киритиш йўлида Жете мўғуллар билан жанг қилиб ғалабага эришади. Бу ҳақидаги хабар бутун Туронзаминда тарқалгандан сўнг "Салтанатни ўз тасарруфимга олгудек бўлсам, адолат билан ҳукмронлик қилишга азму жазм этдим", деб ўз лашкарлари олдида ният қилади.

Шу ўринда айтиб ўтиш жоизки, Соҳибқирон ўз салтанатини ўғилларига бўлиб бергунга қадар уларга ўз тажрибасидан олинган маслаҳатларни беради: "Мен ўн икки нарсани ўзимга шиор қилиб олиб, мартабага эришдим, шу ўн икки нарса орқали давлатни бошқариб, тахтга зеб-зийнат бердим".Чунончи, олтинчи насиҳатида — "Мен адолат ила тангрининг яратган бандаларини ўзимдан рози қилдим. Гуноҳкорга ҳам, бегуноҳга ҳам раҳм қилиб ҳаққоният юзасидан ҳукм чиқардим". дейди.

Бугунги кунда ҳам адолат ва оқибат туйғусини инсонлар қалбида шакллантириш барпо этилаётган эркин демократик жамиятимиздаги асосий мақсадлар сари етаклашда "Темур тузуклари"дан самарали фойдаланиш бизга муҳимдир. Зеро, бобомиз қолдирган тенгсиз меросга муносиб ворис бўлишлик ҳозирги давр учун ҳам энг эзгу мақсаддир.

Аббос БОБОХОНОВ

Бойсун деганда кўз олдимизда алпқомат Алпомиш намоён бўлади. Бойсун деганда нигоҳимизда пурвиқор тоғлар ва соддадил одамлар жонланади. Бойсун деганда азал-азалдан чорвадор бойларнинг маскани бўлган эртакнамо бир юрт эсланади. Шунинг учун ҳам айтиш мумкинки, бу масканнинг довруғ таратиши фақатгина унинг бетакрор табиати боис эмас. Мисол учун, бир пайтлар туманга қарашли «Бойсун», «Сайроб» сингари давлат хўжаликлари бўлиб, бу хўжаликлар қоракўлчиликдаги улкан ютуқлари билан донг таратган эди. Айниқса, «Бойсун» хўжалиги ҳисори, зотдор қўйлари билан машҳур бўлган.

"БЎРИ"ГА ЕМ БЎЛГАН ҚЎЙЛАР

Мана шу машҳури жаҳон хўжалик 90-йилларнинг бошига келиб, аввал жамоа хўжалигига, кейинчалик ширкат хўжалигига айлантирилди. Ростини айтганда, бу «айлантириш»лар хўжаликка ҳам, хўжалик аъзоларининг турмушига ҳам ҳеч нарса бермаган бўлса-да, эндиликда у янги ном билан атала бошланди. Иш услуби эса эскича ҳолда қолаверди. Натижада кундан-кунга хўжаликдан файз кета бошлади. Шундай шароитда ширкат хўжалигига Беккул Тошбоев раис бўлиб келди. Дастлаб, раис буванинг шаштини кўрганлар «энди бу ширкат хўжалиги гуллаб кетса керак», деб ўйлашган эди. Бироқ орадан йиллар ўтиши билан одамларнинг ишончи сўна бошлади. Чунки хўжаликнинг ҳам, ишчиларнинг ҳам молиявий аҳволи яхшиланиш ўрнига кундан-кунга ёмонлашиб борарди. Бунинг устига йиллар ўтиши билан хўжаликда таниш-билишчик, турли хил ноқонуний ҳаракатлар пайдо бўла бошлади.

Хуллас, натижа шу бўлдики, хўжалик аъзоларининг қўлидан қоғоз-қалам тушмай қолди. Улар хўжалик раиси Б. Тошбоев фаолиятидаги ноқонуний ҳаракатлар юзасидан мамлакатимиздаги турли нуфузли идораларга шикоят хати ёза бошладилар. Қизиғи шундаки, шикоятлар ҳал қилиш учун яна Бойсун тумани мутасаддиларининг қўлига келиб тушаверди. Улар эса хўжаликдаги аҳвол билан номигагина танишиб, баъзан... ҳатто «тафтиш ўтказиб», «ҳаммаси жойида» деган қарорга келаверди. Ва бу жараён ҳамон давом этмоқда.

Хўш, хўжалик аъзоларини нималар қийнаяпти ўзи?

Гап шундаки, юқорида таъкидлаганимиздек, бир пайтлар ўзининг беҳисоб зотдор қўйлари, йилқилари, туялари билан фахрланадиган хўжаликда кейинги пайтларда бу жонворларнинг сони камайгандан-камайиб бормоқда. Ҳатто хўжалик ҳисобидаги туялар умуман ҳисобдан чиқариб юборилган. Б. Тошбоев хўжаликка раис бўлиб келганида қирқ мингдан ошиқ ҳисори қўй бор эди. Бугун эса ана шу зотдор жонворларнинг тенг ярмини «бўри еган» кўринади. Агар бу жонворларнинг ҳар йили биттадан қўзи беришини ҳисобга олсак... ана энди қолганини ўзингиз ҳисоб-китоб қилаверинг!

Халқимизда: «От ўрнини той босар» деган нақл бор. Хўжалик раҳбари Б. Тошбоев ана шу пурҳикмат нақлни яхши кўради шекилли бугунга келиб, хўжаликдаги ўнлаб «отларнинг ўрнини тойлар» босди. Мисол учун, ўтган йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра йилқибоқар Ф. Норқобилов жавобгарлигида 31 бош йилқи бўлган бўлса, бугунги кунда борйўғи 11 бош тойчоқ бор, холос. Х. Муродов жавобгарлигидаги 51 бош йилқидан эса бугун 6 бош тойчоқ қолган.

Бундан атиги ўн йилча илгари хўжаликка тегишли йигирмадан ошиқ қўтон ва подахоналар бор эди. Буни қарангки, бугунги кунга келиб ана шу подахоналар ҳам талон-тарож бўлиб кетди. Тўғри-да, қўйсиз қўтонлар кимга керак. Лекин... ахир бу мулк ҳеч кимнинг шахсий бойлиги эмас эди-ку! Хўжаликдаги вазият шу даражага етиб келдики, бу хўжасизликдан бошқалар ҳам «илҳомланиб» кетди. Жумладан, хўжалик чўпонлари: Х. Мамасолиевдан 171 бош қўй камомади учун суд ҳукми билан 1686970 сўм, Н. Дўстмуродовдан 261 бош қўй камомади учун 2230380 сўм, К. Равшановдан турли хил йўллар билан хўжаликка келтирилган 1950450 сўмлик моддий ва маънавий зарарлар ундирилди. Бундан ташқари, хўжаликда раис Б.Тошбоевнинг "ҳиммати" туфайли ғалла майдонлари талон-тарож қилиниб, таниш-билиш ва қариндош-уруғларига иморатлар солинмоқда. Юқори ташкилотларга эса режада кўрсатилганидек ғалла экилди, деб сохта маълумотлар бериб келинмоқда...

Дарвоқе, қаердаки ижтимоий адолатсизлик ҳукм сурса, ўша ерда норозилик пайдо бўлади. Шунинг учун ҳам бугун хўжалик аъзолари билан суҳбатлашсангиз, уларнинг хасратидан чанг чиқади. Чунки улар йиллаб иш ҳақини ва дивидент пулларини ололмай сарсон. Тўғри, хўжалик аъзоларининг иш ҳақи атайин берилмаётгани йўқ. Чунки ширкат хўжалиги ўтган йилни давлатдан 168 миллион, иш ҳақидан 30 миллион сўм қарз билан якунлади. Ахир вазият бундай бўлгач, хўжалик ишчиларига иш ҳақини қаердан олиб берсин?

Хуллас, бир пайтлардаги довруғини йўқотган «Бойсун» ширкат хўжалиги атрофидаги ёз-ёзлар ҳали-бери тугамайдиган кўринади.

Саид ЙЎЛДОШЕВ,
журналист

ТИББИЙ МАҲСУЛОТЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЎРГАЗМАСИ

Тошкентда "Medicina Uzbekistan — 2005" ўнинчи халқаро кўргазмаси очилди. Унда 19та давлатнинг 100 дан ортиқ компаниялари (Австрия, Венгрия, Германия, Исроил, Латвия, Россия, Туркия каби давлатлар) ўз маҳсулотлари билан иштирок этмоқда.

Кўргазмадан фармацевтика воситалари, замонавий тиббиёт технологик ускуналари, лаборатория жиҳозлари, махсус гигиена маҳсулотлари, шифохона, клиника, стомотология хоналари учун жиҳоз мебеллари ўрин олган. Кўргазма иштирокчилари дунёнинг Siemens, Inter Glob, Schiller ва Teva Pharmaceuticals каби йирик компанияларининг маҳсулотларини бевосита сотиб олиш ёки танишиш имконига эга бўлишди. Намойиш этилаётган маҳсулотлар умумий миқдорининг 30 фоизи ўзбек компаниялари ҳисобига тўғри келади.

— Анъанавий тарзда ўтказилиб келанаётган мазкур кўргазма хорижий ва маҳаллий компанияларига ўзаро ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйиш имконини беради, — деди Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазири ўринбосари Марат Ҳожибеков. – Кўргазма доирасида илмий семинар, тренинг ва турли тақдимотлар ўтказилади.

"Medicina Uzbekistan—2005" кўргазмаси арафасида юртимизда "Stomatology Uzbekistan—2005" биринчи халқаро кўргазмаси очилди ҳамда стомотологлар форуми ўтказилмоқда. Унда дунёнинг 10 та давлатидан 21 та компания (Ўзбекистон, Бразилия, Қозоғистон, Швейцария) ўз маҳсулотлари билан иштирок этмоқда.

Буюк Британиядаги ITE Group Plc компанияси директорлар кенгашининг раиси Йяна Патерсонанинг фикрича, кўргазма халқаро компанияларнинг ўз маҳсулотларини Ўзбекистон бозорига олиб кириши учун яхши имконият яратмоқда.

Инобат ЭГАМҚУЛОВА

Долзарб мавзу

ҚУРУҚ ГАП ҚАЧОНГАЧА?

«Мен Қарши шаҳрининг 4-митти туманидаги 19-уйнинг 10 хонадонида яшайман», деб ёзади Қашқадарё вилоятидан таҳририятимизга мактуб йўллаган Насиба Раупова. — Мени қийнаётган муаммо ҳозир 19-уйда яшаётган кўпгина хонадон эгаларини ҳам қийнаб, куйиган. Келинг, бу ҳақда батафсил тўхтала қолай.

2003-2004 йилда 19-уйни капитал таъмирлаш учун Қарши шаҳар ҳокимлиги томонидан маблағ ажратилган экан. Бироқ таъмирлаш ишлари сифатсиз амалга оширилганлиги туфайли мен каби уйнинг юқори 5-қаватида истиқомат қилаётганларнинг хонадонидан қор, ёмғир ёғса чакки ўтаверди. Мен бу ҳақда «Ўзбекистон» уй-жой мулкдорлари ширкати раиси Жамол Тўраевга арз қилдим. У эса «Ҳали шошманг, яна бир сира уйни томини ёпишади. Мен сизга юз фоиз кафолат бераман» деди ва хўжалик ҳисобидаги қурилиш бошқармаси бошлиғи Қурбон Аҳмедовга жўнатди. У ҳам «Уйингизнинг томидан сув ўтмайдиган қилиб, таъмирлаб бераман. Менга юз фоиз ишонаверинг» деди. Иккови ҳам ёлғончи, инсофи йўқ одамлар экан. Уйни томини икки марта ёпдик, деб алдашди. Қиш келди. Уйимда яшай олмадим. Асабларим қақшаб, яна юқоридаги кимсаларга мурожаат қилдим. Жамол Тўраевга ҳам, Қурбон Аҳмедовга ҳам уйни кўрсатдим. Улар «Ҳеч қаерга ёзманг опа. Ёқин-сочинли кунлар тугасин таъмирлаб берамиз» дейишди. Мен эса уларга ишондим. Шундан бери ҳам икки қиш ўтди. Ваъдабозлар эса ўз сўзларининг устидан чиқишмади. Мен яна «Ўзбекистон» уй-жой мулкдорлари ширкати раиси Жамол Тўраевга ва хўжалик ҳисобидаги қурилиш бошқармаси бошлиғи Қурбон Аҳмедовга шикоят қилдим. Улар эса менга ёрдам бериш ўрнига, «энди уйни, горкомхоз қабул қилди. Додингизни кимга айтсангиз — айтаверинг», деб жўнатишди. Халқимиз «алдагани бола яхши» дейди. Наҳотки, улар ўз вазифаларига шунчалик совуққон бўлишса. Ахир уй-жой мулкдорлар ширкатига нима учун ҳар ойда пул тўлаймиз. Бешинчи қаватга совуқ сув чиқмайди. Таъмирлаш ишлари учун деб квадрат метрига ҳисоблаб пул олишади. Капитал таъмирлаш учун деб миллионларни еб, кичкина томимизни устини тўғрилаб ёпмаган хўжалик ҳисобидаги қурилиш бошқармасини, қолаверса уй-жой мулкдорлар ширкатини нима кераги бор? Ҳокимият томонидан қанча маблағ ажратилган? Таъмирлаш ишлари нега сифатсиз бажарилган? Бунга ким айбдор? Шу ва бошқа муаммоларга ечим топишда бизга ёрдам берсангизлар деган умиддамиз»

Мана, муҳтарам муштарий, Насиба Раупованинг шикоят аризаси билан танишдингиз. Биз шундан сўнг аризада келтирилган важлар қанчалик тўғри ёки нотўғрилигини аниқлаш мақсадида «Ўзбекистон» уй-жой мулкдорлари ширкати раиси Жамол Тўраевга учрашдик. Ундан аризага тааллуқли маълумотларни сўраган эдик, вақти йўқлигини рўкач қилди. Эртага келишимизни айтди. Эртага тағин учрашган эдик, яна:«маълумотлар ҳали тайёр эмас», деди. Шу аснода роса икки ҳафта тегишли маълумотни бермасдан овора қилди. Охири 19-уйда таъмирлаш ишлари сифатсиз бажарилган экан, нега қабул қилдинглар, бешинчи қаватда совуқ сув чиқмаслиги сабаби ва бошқа саволларимизга жавобни олиш учун тегишли идораларга мурожаат қилишимизни айтганимиздан сўнг, «Эртага келинг» деди яна. Ночора яна учрашдик. Бу гал у бизга «19-уйда таъмирлаш ишлари ҳақиқатдан ҳам сифатсиз бажарилган. Юқори қаватларга босим пастлиги сабабли сув кўтарилмайди. Фуқаро Насиба Раупова 4-митти туман 19-уйининг 10 хонадонида рўйхатда турмайди» деган мазмундаги маълумотни тақдим этди. Сўнг хўжалик ҳисобидаги қурилиш бошқармаси бошлиғи Қурбон Аҳмедовга ҳам ариза юзасидан керакли маълумотларни беришини сўрадик. У ҳам ёлғончиликда Жамол Тўраевдан ўтса ўтар эканки, сира қолишмас экан. Бизни роса бир ойдан ортиқ сарсон қилди. Аризага алоқадор маълумотни тақдим этмади. Гап орасида ҳокимият томонидан саккиз миллион сўм маблағ таъмирлаш ишларига ажратилган. Балки бундан ҳам кўпроқдир... Мен бу ҳақда сизга маълумот бермайман, деб қўя қолди.

— Унда таъмирлаш ишлари сиз бошқараётган қурувчилар томонидан нега сифатсиз бажарилган? — деган саволимизга у дабдурусдан 2005 йил 17 январда ўзи ва бошқарма иш юритувчи М.Тоғаев, «Ўзбекистон» уй-жой мулкдорларни ширкати раиси Ж.Тўраев, ширкат устаси К.Қаршиевлар томонидан имзо қўйилган далолатномани қўлимизга тутқазди ва бошқа ҳеч қандай маълумот бермаслигини маълум қилди. Далолатномада эса таъмирлаш ишлари амалга оширилганидан сўнг 19-уйнинг томидан ҳеч қандай сув томмагани, фуқаро Насиба Раупова ёзган шикоят қуруқ туҳматдан иборат эканлиги баён қилган. Бу билан у «Ўзбекистон» уй-жой мулкдорлари ширкати раиси Жамол Тўраев юқоридаги далолатномага жимжимадор қилиб имзо қўйиш билан, бизга берган маълумотномасини рад этаяпти. Ўзи бизга бир неча бор оғзаки ва ёзма берган маълумотномада таъмирлаш ишлари ниҳоятда сифатсиз бажарилаганлигини таъкидлаган. Афсуки, Қурбон Аҳмедов томонидан бизга тақдим этилган далолатномада ҳам Жамол Тўраев бизга берган аввалги маълумотига ўзи қарши чиқаяпти. Бунга қандай тушунмоқ керак? Иккиюзламачилик ҳам эви билан-да.

Биз 19-уйда Насиба Раупованинг хонадонини унинг розилиги билан кўздан кечирдик. Ҳақиқатдан ҳам хоналар шифтидан оҳак кўчган. Бунинг устига қорайиб кетган. Уйнинг шифтида пўстлоқлар осилиб ётганлигидан сув томгани билиниб турибди.

Ҳа, мустақил мамлакатимизда ҳуқуқий-демократик давлат барпо этиш учун катта ишлар амалга оширилаяпти. Барча соҳада кенг қамровли ислоҳотлар жараёни кечмоқда. Юртбошимиз «Одамларнинг аҳволи-руҳиятидан хабардор бўлиб турайлик» дея таъкидлагани бежиз эмаслигини тушуниб етайлик. Зеро, инсон учун азият чекишдан ёмони йўқ. Шундай экан, Қарши шаҳрининг 4-митти тумани 19-уйдаги хонадон эгалари қўяётган муаммо ҳам ўз ечимини топиши шарт. Мутасаддилар «Халқ талаби — ҳақли талаб» эканлигини унутмасликлари лозим.

Комил САХАТОВ,
«Адолат» мухбири

ХАЙРИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ БЕҒАРАЗ КЎМАГИ

Республика Халқ таълими вазирлигида Буюк Британия "Eye contact" хайрия ташкилоти раҳбарлари Адриан Стэннард ва Жанет Стэннардлар билан учрашув ўтказилди.

2003 йилда Буюк Британиянинг "Eye contact" хайрия ташкилоти Наманган вилояти Косонсой шаҳридаги 45-сонли, Андижон вилояти Асака шаҳридаги кўзи ожиз ва заиф кўрувчи болалар мактаб-интернатларига инсонпарварлик ёрдами сифатида 11та Брайль ёзув машинкаси ва улар учун махсус қоғозлар ажратган эди. Ташриф чоғида халқ таълими вазирлигида тегишли дастур қабул қилиниб, ушбу дастурга биноан хайрия ташкилоти вакиллари, халқ таълими вазирлиги масъул ходимлари ҳамда Й.Охунбобоев номли Республика кўзи ожиз болалар мактаб-интернати ўқитувчилари билан учрашувлар уюштирилди ва ёзув машинкаларидан фойдаланиш бўйича машғулотлар олиб борилганди.

Навбатдаги учрашувда Буюк Британиянинг "Eye contact" хайрия ташкилоти томонидан мамлакатимиздаги кўзи ожиз болалар мактаб-интернатларини Брайль ёзув машинкалари ва уларнинг махсус қоғозлари билан таъминланиши келишиб олинди.

— Юртимизга ташрифингиз ва таълимислоҳотларига ўз ҳиссаларингизни қўшаётганигиздан миннатдорман, — деди Республика халқ таълими вазири Т. Жўраев. — Бугунги кунда халқ таълими тизимида жами 85та мактаб-интернатлар мавжуд бўлиб, улардан ўнтаси кўзи ожиз болалар мактаб-интернатларидир. Ушбу мактаб-интернатларида 1 минг 700 нафардан ортиқ кўзи ожиз болалар таълим-тарбия олишади.

Хайрия ташкилоти бу галги ташрифида Асака шаҳридаги 16-сонли кўзи ожиз болалар мактаб-интернати учун мўлжалланган 10та Брайль ёзув машинкаси ва тегишли жиҳозлар, Косонсойдаги кўзи ожиз ва заиф кўрувчи болалар мактаб-интернати учун махсус қоғозлар олиб келишган.

Инобат ЭГАМҚУЛОВА,
"Туркистон-пресс"

Бу кунларга етганлар бор...

БУХОРОНИНГ ОЛТИН МЕРОСИ

"Олтин мерос" хайрия жамғармасининг Бухоро вилояти бўлими томонидан "Бухоронинг олтин мерослари" мавзуида давра суҳбати ўтказилди.

Унда Бухородаги тарихий обидаларни сақлашга доир масалалар муҳокама этилди. Айни пайтда Бухородаги мавжуд 400дан ортиқ архитектура ва тарихий ёдгорликларнинг аксарияти батамом ёки қисман қайта таъмирланган. 16 асрда бунёд этилган Кўкалдош мадрасаси ҳам жорий йилда қайта таъмирланди.

Тадбирда иштирок этган Германиядан келган сайёҳлик бўйича эксперт Андреа Лоеибергернинг таъкидлашича, Ўзбекистондаги бой маънавий мерослар халқаро туризмни ривожланишида муҳим аҳамият касб этади.

А.КУДРАТОВ

КУТУБХОНАЧИЛАР ТАЖРИБА АЛМАШИШДИ

Аҳмад-ал Фарғоний номидаги вилоят кутубхонасида ташкил этилган "Америка бурчаги"да "Кутубхонани бошқариш" мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Бугунги кунда кутубхона фондини энг сара адабиётлар билан бойитиш, китобхонлар учун қулай бўлган шароитлар ва хизмат турларини таклиф этиш, хорижий тажрибаларни оммалаштириш муҳим аҳамият касб этади.

Анжуман қатнашчилари АҚШ оммавий кутубхона муассасалари тизими ва фаолияти, бозор иқтисодиёти шароитида кутубхона фаолиятини режалаштириш услуби, китобхонлар талаб ва истакларини инобатга олган ҳолда кутубхона хизматларини ташкил этиш, янги адабиётлар билан таъминлаш, ходимлар малакасини ошириш, кутубхоначилик иш меъёрлари, [illegible] амалий иш тажрибалари билан ўртоқлашишди.

Кутубхона фаолиятини яхшилашда, фойдаланувчиларни фикр ва мулоҳазалари, талаблари асосий омил бўлиб хизмат қилади. Бунда китобхонлар фикр ва эҳтиёжини ўрганиш жуда муҳим. Жойларда бу соҳада муҳим иш тажрибага эга бўлган кутубхоналар сони ортиб бормоқда. Жумладан Фарғона политехника институти кутубхонаси иш тажрибалари кўпчиликка манзур бўлди. Бу ерда ҳар йили ўтказилаётган сўровларда кутубхона фондини қандай адабиётлар билан тўлдириш, янги хизмат турларини жорий этиш йўлга қўйилгани яхши самара бераётгани алоҳида эътироф этилди. Шунингдек, вилоят кутубхонаси ҳуқуқий ахборот маркази томонидан фойдаланувчилар сафини кўпайтириш ва китоблар фондини керакли адабиётлар билан тўлдиришда қўл келмоқда.

Тадбирда кутубхоначилик тизимидаги муаммолар, кутубхоналараро китоб алмашиш тизими фаолияти чекка ҳудудларда фаолият кўрсатаётган кутубхоналарни компьютерлаштириш, кутубхона ходимларини тайёрлаш, уларнинг имтиёзлари борасида фикрлашишди.

Расул КАМОЛ

Пойтахтимизда Тошкент вилояти ва шаҳри тадбиркорлари билан «Тадбиркорликни ривожлантириш учун соғлом рақобат муҳитини яратиш — устувор мақсадимиз» мавзусида юзма-юз мулоқот ўтказилди.

ЮЗМА-ЮЗ МУЛОҚОТ

Юзма-юз мулоқотни Монополияга қарши ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси ташкил этди.

Қўмита раиси Жамшид Сайфиддинов тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш, соғлом рақобат муҳитини яратиш [illegible] давлат идоралари ҳамда ҳукумат томонидан олиб борилаётган ишлар хусусида гапирди.

Ишбилармонларга қурилиш маҳсулотлари, кимё саноати, машинасозлик, донни қайта ишлаш саноати, автомобилсозлик саноати, стандартлаш, метрология ва сертификатлаш, қишлоқ хўжалиги хизмат кўрсатиш, пилла ва ипакчилик [illegible] автомобил йўллари каби монополиялашган бозорларга кириш ва хусусий бизнеснинг кириб келиши истиқболли эканлиги айтилиб, зарур маълумотлар берилди.

«НЕФТЧИ» ЕНГДИ, «ПАХТАКОР» ЭСА...

Осиё чемпионлари лигасида биринчи давра баҳслари поёнига етди. Мусобақанинг сўнгги турида «С» гуруҳида иштирок этаётган Фарғонанинг «Нефтчи» жамоаси ўз майдонида Катарнинг «Ал-Садд» (Доха) футболчиларини қабул қилди.

Айни пайтда сербиялик Бора Милутинович бош мураббийлик қилаётган қатарлик футболчилар ушбу турнирда ўтказилган икки учрашувда ҳам ғалаба қозонишган эди. [illegible] «Ал-Садд» жамоаси имкониятларини юқори баҳолашаётганди. Бироқ ўз майдонида минглаб ишқибозлари қаршисида [illegible] футбол намойиш этган мезбонлар рақиблари дарвозасига жавобсиз икки тўп йўллашди. Тўпларни Анвар Бердиев ҳамда Носир Отақўзиевлар киритишди. [illegible]

Дастлабки турда Сурияниннг «Ал-Жаиш» жамоасини сафарда мағлубиятга (1:0) учратган Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари мусобақанинг «Д» гуруҳида тўп суришмоқда. [illegible] «Ал-Завра» футболчиларига ютқазиб қўйганди — 1:3. Бу гал пахтакорчилар Саудия Арабистонининг «Ал-Аҳли» футболчилари мехмон бўлишди. [illegible] — 0:3. Натижада уч учрашувдан бор-йўғи уч очко жамғарган пахтакорчилар учун Осиё чемпионлари лигаси баҳсларининг кейинги босқичига йўл олиш [illegible].

Дастлабки учрашувлар

Европа чемпионлар лигасида ҳам баҳслар қизиган паллага кирди. Ўтган сешанба ва чоршанба кунлари мусобақанинг 1/4 финал босқичининг дастлабки ўйинлари бўлиб ўтди. Уйда ўйинлари натижалари қуйидагича:

«Милан» — «Интер» — 2:0
(Стам (45), Шевченко (74)
«Челси» (Англия) —
«Бавария» (Германия) — 4:2
(Коул (4), Лэмпард (60, 70), Дрогба (81) — Швайнштайгер (52), Баллак (90-пен.)
«Лион» — ПСВ — 1:1
(Малуда (12) — Кокю (79)
«Ливерпуль» (Англия) —
«Ювентус» (Италия) — 2:1
(Хююпия (11), Гарсия (25) — Каннаваро (63).

Эътиборлиси, ушбу босқичдаги учрашувлардан «Милан» футбол клуби энг кўп даромад қилди. Италия оммавий ахборот воситаларининг тарқатган хабарига кўра, «Милан» — «Интер» жамоалари учрашувидан олдин «Сан-Сиро» стадионига кириш учун 78958 чипта сотилган. Чипталар сотувидан стадион маъмурияти 2,3 миллион фунт стерлинг фойда кўрган. [illegible]

Спорт оламида

Иқтисодий можаро сабаб бўлди

Ўтган чоршанба ва келаси дам олиш кунлари ўтказилиши лозим бўлган Кипр чемпионати ва мамлакат кубоги ўйинлари номаълум муддатга қолдирилди. Бунга ҳукумат ва футбол клублари ўртасидаги иқтисодий можаролар сабаб бўлди, деб хабар қилди Reuters агентлиги.

Гап шундаки, Кипр ҳукумати дастлаб футбол клубларига ажратиладиган дотациялар миқдорини камайтиришга қарор қилди. [illegible] 2 миллиондан 800 фунт стерлингга қисқартирилиши футбол клубларида норозилик кайфиятини туғдирган.

SONY компанияси шартномани узайтирди

Халқаро футбол уюшмаси (ФИФА) машҳур SONY компанияси билан ҳамкорлик шартнома муддатини 2014 йилгача узайтирди. ФИФА компаниянинг 2007 — 2014 йиллар давомидаги ҳомийлиги учун 305 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ ажратадиган бўлди.

Шевченко «Челси»га ўтади..ми?!

Қитъамизнинг энг иқтидорли футболчиларидан бири, «Милан» (Италия) ва Украина терма жамоалари ҳужумчиси Андрей Шевченкони Англиянинг «Челси» клуби таркибига ўтиши тўғрисида гап-сўзлар кўпайганди. Ростдан ҳам «Челси» эгаси Роман Абрамович [illegible]. Аммо куни кеча РТР-Спорта интервью берган Шевченконинг ўзи бу ҳақдаги фикрларини очиқ-ойдин айтиб ўтди.

— Менинг келажагим фақат «Милан» билан боғлиқ, — дейди Андрей Шевченко. — Шу боис, яқинда клуб билан шартномамни 2009 йилгача узайтирдим. Мен ўзимни бошқа жамоада тасаввур қила олмайман. Бу ерда мени мухлислар қаттиқ ҳурмат қилишади, клуб раҳбарлари билан муносабатимиз жуда яхши. Шундай экан, нима учун «Милан»ни тарк этаман?! Абрамовичга келсак, мен унга ваъда бермайман. У билан ҳам муносабатимиз жуда яхши. Абрамовични доимо ҳурмат қиламан. У ҳам инсон, ҳам футбол фидойиси сифатида менга ёқади.

Гроссмейстерни қамоққа олишди

Ҳозирда Қатарда мураббийлик фаолиятини олиб бораётган [illegible] гроссмейстер Владимир Акопянни Бирлашган Араб Амирликлари шахмат федерацияси Дубайга таклиф қилганди. Бироқ, уни Дубай аэропортида маҳаллий полиция қамоққа олди.

Арманистон Ташқи ишлар вазирлиги матбуот хизматининг маълум қилишича, аэропортда англашилмовчилик юз берган. [illegible] чиқарилган.

Гавҳар РАҲМАТУЛЛАЕВА тайёрлади.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

Илмли бўлиш

Илм ўрганиш энг мўътабар ишдир. Илм одамнинг қадрини оширади, илмли кишилар дунёда энг иззатли, ҳурматли бўладилар. Илм дунёда одамлар учун энг севимли, энг ширин неъматдир. Шундай экан, сиз дунёда роҳатда яшашни истасангиз, ҳамма мени севсин десангиз, бор кучингиз билан ўқишга, илм олишга ғайрат қилинг.

Болалар! Ўқинг, дарсга ихлос қўйиб ўқинг, фойдали китоблардан фойда ва лаззат олиш учун ўқинг. Кишининг энг азиз, энг ширин ва энг қимматли вақти ёшлик давридир. Шундай қимматли ёшлигингизни, азиз умрингизни фойдасиз ишларга сарф қилманг. Бир донишманд:

— Кўркам хулқ икки нарса билан, яъни илм, адаб ўрганиш ва ёмон ишлардан сақланиш билан топилади, — деган.

Илму фан зимистон дил уйини этар мунаввар,
Илм отига минса ҳар ким мақсадига тез етар.

Қимор. Бу ўйинга мубтало бўлсанг, иззат ва жон мулкига қирон келтирасан, оз фурсатда бор-йўғингни, ҳурмат ва обрўйингни қўлдан бой берасан. Ҳар ишнинг чегара ва андозаси бор бўлса ҳам, қимор чегара ва андозадан ташқаридир. Ҳар айб денгизининг қирғоғи, соҳили бўлади, аммо [illegible]

Коч, ўйнамагил қимор ҳаргиз,
Йўқ, бу каби нобакор ҳаргиз.
Бундан яна бир ёмон бало йўқ,
Бир дард эрур, унга даво йўқ.

Қимматли умрни бузуқ ишларга сарф қилиш, [illegible] са, дунё чорсусида расволик ва шармандалик билан намоён бўлади:

Кимки зино йўлига қўйса қадам,
Оқибат шармандаю расво бўлур.

Ичкилик. Ким ичкиликка берилса, ҳаёт лаззатини барбод қилади, кўнглининг жоми ҳушсизлик майи билан обод бўлса, элнинг лаънат ва нафратига сазовор бўлади, уятсизлик, шармсорлик билан шуҳрат қозонади.

Бодадан чиқмас сира ақли салим,
Сувда турмасдир қоғоз кема муқим.

Ўғирилик. Ўз таъбингни бу ножўя ишга майл эттирма. Ҳамма тинч, фароғатда яшаса, ўғри доимо хавфда, изтироб, алам билан яшайди, катта-кичикларнинг таъна ва танбеҳларига дучор бўлади. Ҳар ким вабо ўлати бор бўлган жойдан қочгани каби, унинг ёнидан қочади. Ўғирлик билан тутилса, лаънат тавқи бўйнига осилган ҳолда, бахти қаролардек ҳасрат ва надомат қўлини юзига суртади. Шунинг учун бу нафратли ишдан узоқ бўлиш, бу мурдор ҳунардан парҳез қилиш лозимдир.

Берма озор кишига,
қилма ўғрилик зинҳор,
Ўғри доим чекадур ранжу уқубат бисёр.

ФОЙДАНИ «ТУЯ» ҚИЛАЁТГАНЛАР

Бозор иқтисодиёти шароитида ҳар бир фуқаро яхши даромад қилсам, бола-чақамни ҳеч кимдан кам қилмасдан ўстирсам, деган мақсадда ҳаракат қилади. Бугун бизнинг мустақил ҳуқуқий-демократик давлатимизда ҳам кўпгина фуқароларимиз ишбилармонлик ва тадбиркорлик билан шуғулланиб, ҳам давлатимиз иқтисодий салоҳиятини кўтаришга, ҳам оилавий даромадларини кўпайтиришга эришмоқдалар. Бироқ, гуруч курмаксиз бўлмаганидек, баъзи «уддабурон»лар ҳар хил ноқонуний савдо фаолияти билан шуғулланиб, давлат ва жамият манфаатларига, тараққиётига салбий таъсир этмоқда.

ЁЛҒОННИНГ УМРИ ҚИСҚА

Тошкент шаҳрида фаолият юритаётган «ORZU-JAXON» хусусий фирмаси туман прокуратураси ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бўлими ходимлари томонидан текширилганда фирма раҳбари Р.Ўринбоевнинг хурмача қилиқлари уларни ҳайрон қолдирди. Хусусан, фирма раҳбари Тошкент вилоят, Бўка туман ҳокимлиги томонидан чакана савдо фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи рухсат гувоҳномасини, «Пахта банк» Бўка филиали ва «ORZU-JAXON» хусусий фирмаси ўртасида 2005 йил 5 январь куни «Пул тушумини йиғишга доир» шартномасини, шунингдек, назорат-касса машинасини рўйхатдан ўтказилганлиги ҳақидаги ҳужжатларни қалбакилаштириб, чакана ва улгуржи савдо фаолияти билан шуғулланиб келган. Унинг бу хатти-ҳаракатларига қонунан ёндашилиб, ЖКнинг 228-модданинг 1-қисми ва 3-қисми билан жиноят иши қўзғатилди. Ёлғоннинг умри ниҳоятда қисқа эканлигини юқоридаги кўзбўямачининг ҳаракатларидан билиш қийин эмас.

ТАМАКИФУРУШЛАР «ЧУВ ТУШДИ»

«TEXAS-BREND» МЧЖнинг Яккасарой туман Усмон Носир кўчаси, 11/1-уйдаги савдо дўконида ўтказилган текширувда даромадни яширишда устаси фаранг раҳбар ва сотувчи «тумшуғи»дан илинди. Қисқа муддатли текширувларда дўкон сотувчиси Людмила Ким харидорларга тамаки ва спиртли маҳсулотлар сотиб, назорат касса машинаси чекини бермаётгани аниқланди.

Шунингдек, текширувда «TEXAS-BREND» МЧЖ раҳбари Наталья Хегай томонидан 8 турдаги 103600 сўмлик акциз маркасиз тамаки, 139 турдаги 903500 сўмлик озиқ-овқат, алкогол ва пиво маҳсулотларини ноқонуний равишда ҳеч қандай ҳужжатларсиз сотувга чиқарганы маълум бўлди.

Бу иккала аёл жиноий тил бириктириб савдо қилиш қоидаларини қўпол равишда мунтазам бузиб келаётгани учун уларга нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

ҚОНУН БАРЧАГА БАРОБАР

«Jsparna-Savdo» хусусий фирмаси раҳбари Парда Исроиловнинг ўз манфаати йўлида адолатли қонунларимизга зид хатти-ҳаракатлари ҳаммасидан ошиб тушди.

Гап шундаки, хусусий фирма раҳбари Парда Исроилов 2004 йил ноябрь-декабрь ойларида 3000,0 минг сўм товар айланмасини амалга оширганлигини кўрсатиб, туман ДСИга нотўғри маълумот берган. Натижада у нафақа жамғармасига 21 минг сўм, бюджетдан ташқари йўл фондига 30 минг сўм пул маблағи ўтказган, холос. Аслида эса мазкур фирманинг пул маблағлари дебет айланмаси 295148,9 минг сўмни, кредит айланмаси 296176,4 минг сўмни ташкил қилган. Натижада у тўланиши лозим бўлган пул маблағидан 5108,6 минг сўм яширганлиги аниқланди.

Бундан ташқари, хусусий фирма салқин ичимликлар, печенье, ун, шакар, қандолат маҳсулотлари, тухум, хўжалик совуни ва бошқа харидоргир маҳсулотлар савдоси билан шуғулланиб, тушган нақд пулларни инкассация қилмаган. Бунинг оқибатида давлат ва жамият манфаатларига катта миқдорда зиён етказилган. Фирма раҳбари Парда Исроиловнинг бу жиноий ҳаракатларига ҳам қонуний баҳо берилиб, унга нисбатан ЖКнинг 184-моддаси 3-қисми ва 189-модда 3-қисми билан жиноят иши қўзғатилди.

Кўриб турганингиздек, адолатли қонунларимизга зид фаолият кўрсатаётган ҳар бир фуқаро ҳам молидан, ҳам мисқоллаб йиққан обрў-эътиборидан айрилади.

Фазлиддин ҚАҲҲОРОВ,
Тошкент шаҳар,
Яккасарой туман прокуратураси ҳузуридаги СВОЖҚК бўлими катта суриштирувчиси

"Ўзбектелефильм" студияси кўп йиллардан буён бадиий, ҳужжатли ва илмий оммабоб фильмларни ҳамда хорижда яратилган кино ва телесерияалларни ўзбек тилига дубляж қилиб, телевидениенинг барча телеканалларига етказиб бермоқда.

Масалан, "Кўнгил кўчалари", "Чархпалак", "Лафз", "Занжир","Меҳробдан чаён", "Тоғлик куёв" каби мухлисларга таниш бўлган фильмлар айнан "Ўзбектелефильм" студияси кино ижодкорларининг маҳсулотидир. Шунингдек, ҳинд кино ижодкорлари яратган "Рамаяна", "Баҳодир Шоҳ Зафар", "Маҳабхорат"(олдингиси) телесериаллари ҳам айнан "Ўзбектелефильм"даги дубляж студиясида таржима қилиниб томошабинларга ҳавола этилган эди. Юқорида номи таъкидланган ўзбек фильмлари ва дубляж қилинган хориж сериаллари тимсолида ҳам ушбу студиянинг қанчалик имкониятлари кенг эканлигини билиш қийин эмас. Аслида "Ўзбектелефильм" студиясида ишланаётган ва дубляж қилинаётган чет эл фильмларидан томошабинларни кўнгли тўляптими, мухлисларни фикрини ўрганиб, ушбу студия уларбоб қандай фильмлар яратяпти? Бу каби саволлар ҳар биримизни ҳаёлимиздан ўтиши турган гап. Ушбу саволларга жавоб излаб, "Ўзбектелефильм"нинг бугунги иш фаолиятига бир назар ташладик.

"Ўзбектелефильм"да бадиий, ҳужжатли, илмий оммабоб, замонавий, тарихий, детектив каби кино санъатининг барча йўналишларида фильмлар яратилади. Бундан ташқари, мусиқий, ҳунармандчилик, ҳайвонот дунёси, табиат манзараси, машҳур шахслар ҳақида ҳам махсус фильмлар ишланади. Телеканалларда намойиш этилаётган жуда кўп реклама роликлари ҳам айнан ушбу студияда тайёрланади. Агар, "Ўзбектелефильм" студиясини ижодий жараёнини кузатадиган бўлсак,

ТОМОШАБИН ТАЛАБИ ВА ИМКОНИЯТ

уларда яратилаётган фильмларнинг аксариятини ҳужжатли асарлар ташкил этишини кўрамиз. Бунга сабаб, уларнинг асосий вазифаси юртимизда содир бўлаётган турли соҳалардаги ўзгариш ва янгиликларни тарих саҳифаларига муҳрлаш ва халққа етказишдан иборатдир. Эътибор берадиган бўлсак, "Ўзбектелефильм" студияси ходимлари Ўзбекистоннинг маданияти, миллий қадриятлари ҳақида ҳам, спорти ва санъати ҳақида ҳам турли хил ҳужжатли фильмлар ишлашяпти. Шунингдек, тарихий шаҳарларимиздан "Самарқанд" "Шаҳрисабзнинг икки минг етти юз йиллиги" ва "Қорақалпоғистоннинг етмиш йиллиги" номли фильмлар яратишди. Бундан мақсад энг аввало миллий қадриятларимизни, урф одатларимизни, анъаналаримизни ва буюк маданиятимизни ёш авлод қалбига сингдириб боришдир. Юртимизда иқтисодий ва маданий маърифий жабҳаларишларни халқимизга етказиш ва уларни тарих саҳифаларидан муқим жой олишини таъминлаш мақсадида ҳам кўпгина ишлар амалга оширилмоқда. "Ўзбектелефильм" нафақат оммабоп ҳужжатли фильмларни, балки болалар ва ўсмирлар учун ҳам фильм ҳамда мультфильмларни яратишни ва дубляж қилишни тўғри йўлга қўя олган. Масалан, "Турон ботир", "Широқ", "Зумрад ва Қиммат" каби мультфильмлар тайёрланиб телевидениеда намойиш этилди ҳамда намойиш этилмоқда.

Хориж фильмларини дубляж қилишда ҳам самарали ишлар қилинаётганини кузатиш мумкин бўлади. "Ўзбектелефильм" студияси қошидаги дубляж бўлими кейинги пайтларда хориж бадиий, ҳужжатли, илмий-оммабоп фильмларни дубляж қилиб келмоқда. Жаҳон сериаллари ва ҳинд фильмларини дубляж қилиниши кейинги ўн йил ичида самарали даражада ўсди деб айта оламиз. "Ўзбектелефильм"да буюртма асосида ҳам фильмлар ва реклама роликлари ишланади. Яқинда иккита янги бадиий фильм ҳам ишланди, уларнинг биринчиси "Қоратоғлик болалар". Мавзуси қишлоқда ўсиб улғаяётган болалар ҳақида. Иккинчиси эса "Иймон", диний йўналишга асосланган фильм. Жорий "Сиҳат саломатлик йили"га бағишлаб ҳам фильм яратилди. Ўтган йили "Меҳр-мурувват йили"га бағишлаб тайёрланган "Инсондан яхши ном қолади" фильми ҳам томашабинларда катта қизиқиш уйғотганди.

Яқинда эса "Дока рўмолнинг қуриши" фильми яратилди ва у ҳозирда кўлаб кинотеатрларда намойиш этилмоқда. Дубляж бўлимида эса австралиялик кино ижодкорларининг "Эдемга қайтиш" телесериали, хитойлик кино ижодкорларининг "Панда ҳаёти" фильмлари яқин орада дубляж қилиниб томошабинларга ҳавола этилади. Шунингдек, "Арабаски" номли Миср Араб Республикасининг телесериали ҳам ўзбек тилига ўгирилмоқда.

"Ўзбектелефильм"нинг жонкуяр ижодкорлари бор. Уларнинг саъй-ҳаракати ва изланишлари билангина яхши асарлар юзага келмоқда. Таниқли ёзувчи ва журналист Аҳмад Аъзам раҳбарлигида фаолият юритаётган Баҳодир Аҳмедов, Санжар Бобоев, Темур Аҳмадхўжаев, Шавкат Жунайдуллаев, Шуҳрат Хўжаев сингари талантли кинорежиссёрлар ҳали кўплаб томошабинбоп фильмлар яратиш қувватига эга. Улар яратган фильмларнинг аксарияти томашабинлар томонидан яхши кутиб олинади. Дубляж ишида Камолиддин Усмонов, Комил Турсунбоев, Йўлдош Абдукаримов, Матёқуб Орзиевларнинг меҳнатлари беқиёсдир. Масалан, Камолиддин Усмонов режиссёрлигида муваффақиятли дубляж қилинган "Рамаяна" телесериалини эслашнинг ўзи кифоя.

"Ўзбектелефильм"нинг халқимизга манзур фильмлар яратишида таниқли ижодкорлар Эркин Усмонов, Шоим Бўтаев, Ғайрат Раҳматуллаев, Раъно Солиҳова ва Чоршаъм Рўзиевнинг хизмати катта бўлмоқда.

Рустам ХАЙДАРОВ,
"Туркистон-пресс"

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизмати Фахрийлар кенгаши Миллий хавфсизлик хизмати фахрийси **Нигматулла ҲИКМАТУЛЛАЕВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Бобоқул ТОШЕВ, Рустам АЗИМОВ, Турғун ЭРГАШЕВ, Ўткир ЖЎРАЕВ, Муҳаммад РАҲМОН, Бобокатта ШОДИЕВ, Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ

телефонлар:
Қабулхона-136-53-14.
Факс: (8.371) 133-41-89.
Сиёсат ва партия ҳаёти-136-55-96.
Хатлар бўлими — 136-55-64.
Маънавият, адабиёт ва санъат-136-55-64
МАНЗИЛИМИЗ:
700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигидан 016 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма Г— 300, Ҳажми—2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Корхона манзили: Тошкент шаҳри «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Саҳифаловчи — Фарҳод ХЎЖАНАЗАРОВ
Газета IBM компьютерида терилди.
Босишга топшириш вақти — 20.00
Босишга топширилди — 20.15

● Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. ● Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. ● «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.
t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. ● Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. ● Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди. 1 2 3 4 5